

Reggeli Ujság

16. évfolyam 204. szám

Szerkeszti
Andréc Dezső

Noviszád, 1935 augusztus 30. péntek

A belga királyné Svájcban autószerencsétlenség áldozata lett

Az autót a király vezette, aki könnyebben sérült meg

Luzernből jelentik: A Vierwaldstaedtionál, Küssnacht közelében

súlyos gépkocsi szerencsétlenség történt, amelynek a belga királyné esett áldozatul.

Két gépkocsi volt utban Luzernből Küssnacht felé. Az egyik kocsit maga a belga király vezette, mellette ült felesége, Astrid királyné, a hátsó ülésen pedig a sofőr foglalt helyet.

A kocsi eddig ki nem derített okból az uttestről lefordulva, a tóba rohant. A királyné kirepült a kocsiból, egy fának vágódott, koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt. A király a fején szenvedett könnyebb sérüléseket.

A kocsiban ülő sofőr jelentéktelen sérülésekkel uszta meg a balesetet.

A szerencsétlenség után a király annyira magán kívül volt, hogy a katasztrófa okáról nem tudott pontos adatokat mondani.

A szerencsétlenség az utnak egyik teljesen veszélytelen részén történt

és okát mindaddig nem tudták kideríteni. A tragikusan elhunyt királyné mindössze 30 éves volt.

A gyászoló ország

Brüsszelből jelenti az Avala: Astrid királyné tragikus halálának hírének elsőnek a rádió jelentette a belga fővárosban. A hír a lakosság körében óriási megdöbbenést és mély részvétet keltett.

A lapok szerkesztősegei előtt óriási tömegek állnak,

a szerencsétlenség részletei után érdeklődve. Az emberek a brüsszeli rádió közlését az utolsó pillanatig tulzottnak tartották.

A királyi család tagjai közül ezidőszent senki sem tartózkodik a fővárosban. Erzsébet anyakirályné már hosszabb ideje Nápolyban van. Lipót király fivére, a flandriai gróf külföldön utazik, a királyi pár gyermekei Svájcban voltak szüleikkel.

A szerencsétlenség részletei

Bernből jelentik: A belga királyné autószerencsétlenségéről a következő részleteket közlik:

A szerencsétlenség délelőtt negyed tizkor történt. Az olasz gépkocsi, amelyben a királyné ült, a szerencsétlenség pillanatában

mintegy 70—80 kilométeres sebességgel haladt.

A gépkocsi hirtelen csuszni kezdett, áttörte a betonkorlátot, lefordult az alacsony töltésen, majd fennakadt a tó partján a nádasban.

A küssnachtsi plébános a királynénak még halála előtt feladta az utolsó kenetet.

Nemcsak a királyné, hanem a király és a kocsivezető is kiestek a kocsiból. A királyi pár gyermekeit a szerencsétlenség előtti napon küldték haza Belgiumba. A király kocsija

ja után egy másik autó haladt, amelyben az uralkodó kísérete foglalt helyet.

A szerencsétlenség következtében

Lipót király is elvesztette eszméletét, de hamarosan magához tért és odaván szorgott a királynéhoz, aki eszméletlenül feküdt. Elsőnek a sofőr igyekezett segíteni és visszavitte a kocsához. Akkor vette észre, hogy a királyné meghalt. A király ekkor idegrohamot kapott.

Lipót király a fején és a karján szenvedett sérüléseket.

A külföld részvéte

Budapesti jelentés szerint a magyar kormány a gyász hír vétele után nyomban kifejezte részvétét a belga királyné tragikus halála felett. A magyar főváros valamennyi középületén gyászlobogó leng.

Brüsszeli jelentés szerint a diplomaták közül elsőnek a német ügyvivő fejezte ki részvétét az udvarnagyi hivatalban. Laval táviratban fejezte ki részvétét. A párisi belga nagykövetségen kitett ivre az első között írta fel nevét Clark angol és Cerutti olasz nagykövet.

Megkezdődött a kisantantértékezeslet

A kisantant államok külügyminisztereit öfensége Pavle herceg ebéden látta vendégül

A kisantant külügyminisztereinek konferenciájára elsőnek Sztojadinovics Milán, miniszterelnök-külügyminiszter érkezett meg Blédbe két nappal ezelőtt. Titulescu, Románia külügyminisztere szerdán este 6 óra negyven perckor érkezett meg Lesce állomásra, ahol dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök, Dempierre beográdi francia, Guranescu beográdi román, Girsza beográdi csehszlovák és Hajdar bég beográdi török követ továbbá dr. Purics Bozsídár Jugoszlávia párisi követe, Lukovics Koszta a központi sajtóiroda igazgatója és mások fogadták.

Szerdán este dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter a Toplice szállóban vacsorát adott Titulescu és felesége tiszteletére. Vacsora után Titulescu és dr. Sztojadinovics Milán hosszabb megbeszélést tartottak. Ez alkalommal

a miniszterelnök-külügyminiszter és a román külügyminiszter kölcsönösen ismertették egymás nézeteit a külpolitikai helyzetről és mindazon kérdésekről, amelyek a kisantant külügyminisztereinek konferenciájának napirendjén szerepelnek.

Dr. Benes Eduárd csehszlovák külügyminiszter tegnap reggel 7 óra 48 perckor érkezett meg Bléd—Lesce állomásra, feleségével és kíséretével. A pályaudvaron dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter és felesége, dr. Martinac a külügyminiszter segédje, dr. Purics Bozsídár Jugoszlávia párisi követe, Nasztaszijevics Jugoszlávia bécsi követe, Protics Jugoszlávia prágai követe, Pelivanovics madridi követ, Fotics Konstantin washingtoni követ, dr. Lukovics a központi sajtóiroda főnöke, dr. Szubotics külügyminisztériumi tanácsos és Zsivkovics külügyi sajtófőnök jelentek meg Benes és kísérete fogadtatására. Benes feleségének a pályaudvaron virágcsokrot adtak át és utána a csehszlovák külügyminiszter a Toplice szállóba hajtattott, ahol megszállt.

Tegnap délelőtt tíz órakor dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter megnyitotta a „Belvedere” szállóban a kisantant állandó tanácsának ülését.

Déli egy órakor öfensége Pavle régensherceg ebéden látta vendégül a kisantant államok külügyminisztereit feleségeikkel, bohinyi kastélyában.

A legfőbb tanulság

Az augurok összebujnak és magyarázzák a jeleket, amelyekből következtetni lehet arra, hogy van-e kilátás, vagy sem, az olasz—abesszínai konfliktus békés elintézésére és ezzel az Európára is átesapó háborús veszedelem elkerülésére.

A francia sajtó az olasz hadgyakorlatok színterének megválasztását annak bizonyítékaként értékeli, hogy Olaszország súlyt helyez az olasz—francia barátság demonstrálására. Ez is valami, de vajjon változtat-e azon a tényen, hogy Anglia a béke és a Népszövetség presztízsének védelmében Olaszország ellen irányuló szankcióktól sem riad vissza? Ugyancsak a francia lapok Mussolini energikus nyilatkozatának azt a passzusát emelik ki, amely azt a reményt kelti, hogy Olaszország el fogja küldeni képviselőit a Népszövetség szeptemberi tanácsülésére. Aki leül tárgyalni a zöldasztalhoz, az készséget tanúsít a megegyezésre. Amde a Duce szerint Olaszország nem hátrálhat meg, mert ha kormánya meg is változtatná magatartását, a Keletafrikában levő kétszáz ezer puská magától is elsülne. Az olasz delegáció tehát azért fog megjelenni Genfben, hogy a Népszövetségből való kilépést bejelentse, amennyiben álláspontját százszázalékosan el nem fogadják. A francia politikán valóban erős nyomokat hagyott az olaszokkal kötött megegyezés és Laval minden diplomáciai művészetét sorompóba állítja, hogy a francia külpolitikát sértetlenül vezesse ki az olasz követelések Scillája és az angol negáció Charibdisze közül. Anglia azonban szemmel láthatóan ragaszkodik ahhoz, hogy a Népszövetség erőlyesen lépjen fel az olasz intranzigenciával szemben és így minden ok megvan az Európa nyugalomát feltűnő aggodásra.

Mussolini kijelenti, hogy Olaszország minden gyarmati igényét véglegesen kielégítik, ha Abessziniát megnyitják az olasz gyarmatosítás előtt. Abesszínia ugyan a Népszövetség tagállama és joggal tart igényt megtámadtatás esetén a többi tagállam szolidaritás védelmére, de az olasz felfogás büszkén elutasítja magától azt a lehetőséget, hogy egy kulturnemzetet egy rabszolgatartó barbár néppel egy vonalba helyezzenek. Olaszország úgy érzi, hogy küldetése van Abessziniában és méltatlanságnak tartaná, ha őt bármiféle címen megakadályoznák missziója teljesítésében. Anglia ellenben, amelynek nagy multja van egzotikus népek kulturális előbbrevitelében és a területükön felhalmozódott természeti kincsek gazdaságos kiaknázásában, úgy találja, hogy egész Európa gyarmati politikájára nézve kockázatos az a nyílt, minden enyhítő formulát levetkőző imperializmus, ahogy Olaszország a szuverén abesszín császárság bekebelezésére tör. Amerika az amerikaiaké, Ázsia az ázsiaiaké, Afrika az afrikaiaké — a brit világbirodalomnak már eddig is sok gondot okoztak ezek az egyre hevesebben előnyomuló jelszavak és félő, hogy az afrikai olasz aspirációk tekintet nélküli keresztülvitele ezt a hangulatot elmérgesíti.

Még egy szempont van, amely az angol politikát az olasz—abesszínai viszály kérdésében meghatározza. Angliában a közvélemény nem elhanyagolható politikai tényező és az angol nép békét követel. Ez a kibúvót ne a tűrő békeakarát diktálja az angol kormánynak azt az irányzatot, amelyet a Népszövetségben Eden képvisel: Anglia hajlandó közreműködni minden olyan kedvezmény kieszközlésében, amelyet Olaszország Abessziniában diplomáciai úton elérhet, de rendíthetetlenül ellene van a fegyveres megoldásnak. Az angol nép sziklaszilárd pacifizmusa az, amely ezáltal döntő súllyal esik a latba. Lehetséges volna-e, hogy bármelyik más kulturnép ne volna a béke híve és a háború borzalmainak kárhóztója? Ha mégis előfordul, hogy a messze földre fegyveres hódítás céljából küldött csapatokat a tömegek kitörő lelkesedése kíséri, az nem a békevágy hiányának a jelensége, hanem egy olyan politikai rendszeré, amely a maga ideológiájával és szervezeté-

A Habsburg-restauráció ügyéről, a dunai paktumról és Szovjetoroszországról tárgyaltak a külügyminiszterek

A beográdi Pravda Blédbe küldött tudósítójának jelentése szerint

a kisantant külügyminiszterei első találkozásuk alkalmával az általános nemzetközi, elsősorban pedig a közép-európai helyzettel foglalkoztak. Ez alkalommal, különösen a Habsburgoknak az osztrák trónra való visszatérését előkészítő propagandával foglalkoztak és elhatározták, hogy a kisantant a leghatározottabban állást foglal a Habsburgoknak az osztrák trónra való visszatérése ellen.

A dunai paktum kérdésében a külügyminiszterek tanulmányozták

a francia kormány új javaslatát, amelyet a napokban juttatott el a kisantant államainak kormányaihoz. Ebben a kérdésben — írja a Pravda —

a kisantantnak meg van a maga határozott álláspontja.

A Pravda azt is tudja, hogy

Oroszországnak Jugoszlávia részéről történő elismerése ügyében Sztojadinovic Milán miniszterelnök—külügyminiszter tárgyal Litvinovval Genfben.

A kisantant külügyminiszterei jóváhagyták azokat a tárgyalásokat, amelyeket eddig folytattak a dunai hajózás ügyében az egyes bankjegykibocsájtó bankok és postatakarékpénztárak. Sztojadinovic Milán és Titulescu megegyeztek abban is, hogy

a jugoszláv—román határ egész hosszában mindkét állam területén 15 kilométer mélységben megnyitják a határmenti forgalmat.

Elhatározták azt is, hogy miután dr. Benes mandátuma a népszövetségi tanácsban most lejár, a következő három évre a kisantantot Titulescu román külügyminiszter képviseli a tanácsban.

—o—

Az öreg Don Juan tragédiája

Egy noviszádi péksegéd baltával agyonvert egy nyugalmazott aljegyzőt

Borzalmas és lelki indítóokok tekintetében egyelőre még rejtélyes vérengzés történt esütörtökön délután Noviszádon az Aleksza Santiesca uca 42 szám alatt.

Egy péksegéd baltával agyonvert egy idős nyugdíjast azért, mert az öregedő ember szerelné ajánlatokat tett egy gyereklánynak.

A tragédia áldozata Mojics Ljubomir 63 éves mosztári származású volt községi aljegyző, aki néhány évvel ezelőtt költözött Noviszádra. Mojics Ljubomir a mult évben Csapó Katicának az Aleksza Santiesca uca 42 szám alatt levő házába költözött, ahol mint albérlő egy kis szobát vett ki. A szobája mellett Cvetkovics Rangyel péksegéd lakott, aki az utóbbi időben mint kikirikárius kereste meg a kenyerét. Az idős nyugdíjas és a fiatal kikirikárius egy ideig jó szomszédok voltak és csak akkor romlott meg közöttük a viszony, amikor

a nyugdíjas kezdett igen különösen viselkedni.

Sokszor részegen jött haza és ilyenkor

mindig udvarlái kevére támadt. Illetlen szavakat sugdosott a házban lakó fiatal lányok fülébe,

ami a péksegédnek nem tetszett és emiatt sokszor szóváltás támadt közöttük. Ilyen jelenet robbantotta ki most is a veszekedést, amely végzetes kimenetelűvé vált.

Mojics Ljubomir esütörtökön délután két óra tájban ismét ittasan tért haza. Amikor belépett az udvarra

észerevelte a házban lakó Tóth Katica 15 éves leányt, hozzálépett, átkarolta, majd illetlen szavakat kezdett a fülébe sugdosni.

A leány idegesen szabadkozott, de az idős Don Juan nem tágitott. Ebben a pil-

lanatban lépett ki szobájából Cvetkovics Rangyel, aki azonnal látta miről van szó. Ez

rendkívül felizgatta és felszólította Mojicsot, hogy hagyja abba a bizalmas alkalmat.

Mojics élesen válaszolt, mire a péksegéd még dühösebben követelte, hogy távozzék. Mojics jobbnak látta, ha enged és be akart lépni a szobájába, ebben a pillanatban azonban váratlan dolog történt.

Cvetkovics beugrott az aljegyző szobájába, felkapta az ott heverő baltát és azzal hatalmas erejű ütést mért az idős ember fejére. Mojics azonnal földre rogyott és a fejét elborította a vér. Az eszeveszett péksegéd még kétszer fejbesujtotta

majd a baltát eldobva ki akart rohanni az uccára. Ekkorra a házbeliék már összefutottak és nem engedték, hogy eltávozzék, de Cvetkovics durván keresztültörtelte magát rajtuk és az uccára rohant. Ott észrevett egy rendőrt, akihez hozzásietett és rendkívül felindultan ezt mondotta:

— Megölttem egy embert, tartóztasson le!

A rendőr a péksegédet azonnal őrizetbe vette. Közben már értesítették a rendőrséget, ahonnan Malencsics Rodoljub, a bűnügyi osztály főnöke szállt ki a szükséges segédcsapattal. A szerencsétlen nyugdíjas ekkor még élt.

Életveszélyes állapotban szállították a kórházba,

ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta.

A rendőrség kihallgatta a házbeliéket, akik közül Papp Antal munkás, a gyilkosság szemtanuja elmondotta, hogy a péksegéd ugyszólván minden ok nélkül támadt rá az ittasan emberre. Tóth Katica szintén részletes vallomást tett. A vizsgálat folyik.

vel függetleníti magát a közvélemény belső áramlásaitól.

Nem lehetetlen, hogy a végsőkig feszült helyzet az utolsó pillanatban békésen oldódik fel. Ebben a feltétlenül kívánatos esetben sor fog kerülni a tanulságok levonására.

A legfőbb tanulság az, hogy a béke biztos garanciája nem a Népszövetség, sem semmiféle nemzetközi okmány, hanem a kulturnépeknek az öntudatosága, amely a kül- és belpolitikai impulzusokat magából a nemzeti közvéleményből meríti.

A szerencsearatás előtt

**Körséta a boldog szerencséseket váró
nyereménytárgyak birodalmában**

A szuboticei Konrád rádiócéget már egy évtizede a legelőnyösebben ismerik úgy szólván az egész Vojvodina területén és az üzletnek ez az elsőrendű hírneve már maga is biztosíték arra, hogy a nyerő teljesen megelégedett lesz a sorsolás listáján szereplő Konrád rádiókészülékkel.

A mai súlyos viszonyok között minden embernek a legnehezebben megoldható kérdései közé tartozik a ruházatkódás. Néha egy öltönyt kénytelenek vagyunk sok-sok évig viselni, hasztalan fényesedik és kopik a ruha. A sorsoláson a Reggeli Ujság nem is egy, hanem három öltöny ruhát ad.

Az egyik öltönyhöz a szövetet a külföldivel is vetekedő árut készítő kulai posztógyárnak a Kralja Alekszandra u 14. alatt levő noviszádi lerakata adja. A szövetet Kann Jenő fiatal és rendkívül képzett noviszádi szabó (Kralja Alekszandra 14) cég készíti el ruhának.

Az ismert szuboticei Pritex cég (Labor palota) szintén egy öltözet ruhára való kitűnő angol szövetet ad.

Nem kevésbé lesz megelégedett a szerencsés nyerő azzal a három méter angol ruhaszövevvel sem, amelyet a noviszádi Pribor cég (Jevreszka 9.) szállít kitűnően felszerelt angol ruhaszövet raktárából. Az elegáns fazonról és a kitűnő varrásról Malcsics Andrijának a Bulvár 7 szám alatt levő elsőrendű szabósága gondoskodik.

*

A nők semmiféle tekintetben sem panaszkodhatnak az ajándéksorsolás nyereménylistájának összeállítására, mert azon nagy számban szerepel úgy divatcikk, mint háztartási tárgy.

Bün Mariának a noviszádi divathölgyek által kedvelt női divatszalonja (Kralja Petra 24 szám alatt) egy elsőrendű divatanyagból való elegáns angol, vagy francia szabású női felöltőt készít.

A noviszádi Futaki uton (gyümölcsiac) nál levő Perepatics féle női és férfidivatüzletéből 12 pár finom női selyemharisnya és külön 12 pár férfi flórzokni jár a nyerőknek.

A divathölgyek a noviszádi Futoski ut 13 szám alatt levő kitűnően ismert és pompásan felszerelt Gizi modern női kalapszalomból a legszebb, legdivatosabb női kalapot fogják kapni.

A szuboticei patinás hírnevű Balog Lina műkereskedő cég elegáns retiküllé, egy dísz dobozzal és egy bonbonierrel kedveskedik a nyerőknek.

A nemkevesébe ismert szuboticei Bratya Kuncz cég boroskészlettel, vizeskészlettel és díszes fényképeretrel egészíti ki a szerencsés nyerők háztartási berendezését. Vlach Erneszt üveg, porcellán, épületüvegező és képkeretező cége (Noviszád, Pasiceva 37) pedig likörkészletet és vizeskészletet ad.

A hatalmas méretű és nagyforgalmu szuboticei Szenes vasáruház háromszemélyes Futurit reggelizőkészletet, egy konyhamérleget és egy garnitúra alpakka kávéskanál készletet szállít. Ezek a tárgyak bizonyosan megnyerik minden asszony tetszését.

Minden lakásban valóságos áldás egy olyan hatalmas ágyfotel, amelyet az előnyösen ismert noviszádi Tóth és Slemender fotel és matrackészítő cég (Kralja Alekszander 9.) ad a nyerőknek. Ez a modern butorak nappal éppen olyan kellemes és izléses fotel, mint amilyen kényelmes ágy éjszaka.

Mariánko Andrija (Noviszád, Futoski 22) porcellánkereskedő és képkeretező aranyozott ráámában levő izléses fényképet ad.

Wekerle József faszobrász (Noviszád, Futoski put 74) szintén falidíszet ad egy

művészi kivitelű kézzel faragott Florentin képkeretet.

A szuboticei Svetlo villamossági szaküzlet által szállított kétágu modern csillár minden bizonnyal ragyogó dísz lesz minden lakásnak.

A noviszádi SOA illatszertár (Kralja Petra 14) alapos izelítőt ad abból, hogy milyen pompás kozmetikai és egyéb egészségügyi cikkek kaphatók ebben a Noviszádon kívül is híres drogáriában. Ezek a cikkek: dr. Stössel féle hormon vitaminos nappali krém, szappan, üveg areviz, arcolaj, napolaj, szempilla növesztő festék, arc-puder, testpuder, hajsampon, szájjvíz, fogkefe és fogpor egy divathölgy teljes szépséti készletét alkotják.

Vogel Henrik pompásan felszerelt porcellánkereskedése (Noviszád, Jevreszka 8) egy hatszemélyes kávézőkészlettel kedveskedik a háziasszonyoknak.

Hoschek Ferenc műköszörüs (Noviszád, Dunavszka 21) du-san felszerelt raktára mutatványpéldányaként finom és metszőéles-gü borotvakéseket szállít.

Hogy a muzsika se maradjon ki a listából, Sade Adám noviszádi hangszerkészítő (Futoski ut 38) 12 huros, ábrándoshangu mandolint ad, amely a nyerőknek évtizedre szóló szép emléke marad a sorsolásról.

*

Utazást, szórakozást, kirándulást is biz

tosít a Reggeli Ujság olvasóinak. Mindkét messzeföldön híres, nyugateurópai kényelemmel berendezett elsőrendű noviszádi szállodában, a Hotel Kraljica Marijában és a Hotel Szlobodában egyaránt egy-egy heti teljes ellátást kap a nyerő. Ha a szerencsés nyerő gyengébb anyagi körülmények között él, egy heti üdülésben megismerheti a nyugateurópai szállodai kényelem minden előnyét. A nyerő ezenkívül ingyen strand- vagy mozijegyet is kap.

A noviszádi Putnik viszont elviszi a nyerőt egyik nagyobb szabású tengeri vagy hegyvidéki kirándulásra, amely kétségkívül felejthetetlen élménye lesz a szerencse kiválasztottjának.

Kirándulásnál, utazásnál és általában a modern kulturélet minden vonatkozásában mulhatatlanul szükséges egy könnyen kezelhető pompás fényképezőgép. Ilyent szállít az elsőrendű és olesó gépeiről híres noviszádi Barta és Társa fotografus szaküzlet (Duna ucca 9). Ez a gép, amelyet híres ves szaküzlet szállít, egyike a nyeremény-sorsolás legfinomabb és legértékesebb darabjának.

Utolsó a sorban, de nem utolsó értékben az a Cigaja kos, amelyet a esókai ura Cdalom ad. Talán felesleges is külön hangsúlyozni, hogy egy ilyen tenyészállat mennyire szükséges minden gazdaságnak.

És — hogy meg ne feledkezzünk róla — itt van még a föld is. A Föld, ami minden vojvodinai embernek elsőleges vágya. Amely ott áll minden pályázó háta mögött és amelyet nem kell dícsérni, mert elsőrendűségéért kezkeskedik a világhírű bácskai és bánáti buzatermő rónaság.

Rajta tehát, induljon meg a szerencse kereke, csurogjon a bőségszaru. Minden szelvénygyűjtő a tarsolyában viseli a szerencse marsallbotját!

Befejeződött az olasz hadgyakorlat

**A motorizált osztagok kitűnően beváltak az alpesi gyakorlatokon
Az olasz minisztertanács fontos ülése
Bolzanóban**

Bolzanoból (Bozen) jelentik: A Felső-Ets völgyében megtartott hadgyakorlatok, amelyeken Viktor Emánuel olasz király és Mussolini is résztvett, befejeződtek.

A nagy katonai operációk szerdán délután értek véget.

A gyakorlat befejeztével a bolzanói körzet parancsnoka, Ago tábornok megbeszélést tartott a tisztikarral Mussolini miniszterelnök jelenlétében.

Tegnap pihentek a csapatok, ma nagy lövészgyakorlatok lesznek, holnap pedig Mussolini előtt nagy csapatszemele.

Az északolaszországi hadgyakorlatokon a „Gyors hadosztály” és a „trentói motorizált hadosztály” kiemelkedően működtek az alpesi vidéken.

Mussolini a két hadosztály tisztikarával tartott megbeszélés után Bolzanóba utazott, ahova azonban az eredetileg tervezett időnél két órával később érkezett meg és így a minisztertanács is később kezdődött.

Szerdán délelőtt Mussolini miniszterelnök ebéd vendégül látta a német, amerikai, belga, jugoszláv és osztrák tiszteket és hírlapírókat.

A bolzanói minisztertanács szerdán délután kezdődött a bolzanói városnagya tanács-termében. A minisztertanács alatt a városnagya előtti téren nagy néptömeg gyűlt össze, amely érdeklődéssel várta a tanácskozás befejeztét.

A minisztertanácsban Mussolini miniszterelnök elnökléte mellett hat miniszter és tizenhárom államtitkár vett részt.

A bolzanói volt az első olyan minisztertanács, amelyet az olasz kormány nem Rómában tartott.

A minisztertanácsban tárgyalásra kerülő ügyekről sokat beszéltek, különösen azért, mert köztudomású volt, hogy

a kormány azokkal a tengeri kérdésekkel foglalkozik, amelyek közvetlenül összefüggésben állnak az angol kormánynak a Földközi tengeri angol flotta megerősítését célzó intézkedéseivel.

Mások tudni vélték, hogy a minisztertanács a Népszövetség tanácsának összejövetelével foglalkozik és pontosan körvonalazza az olasz delegátusok követendő magatartását. Hivatalos jelentést azonban estig nem adtak ki a minisztertanácsról és így annak határozatairól semmi bizonyosat nem tudnak.

Az olasz hadgyakorlatok jelentősége

A Reuter iroda bolzanói értesülései szerint olasz köröknek az a véleménye, hogy ezek a hadgyakorlatok bebizonyították, hogy

milyen jól felszerelt hadserege van Olaszországnak és így minden európai eshetőségre is készen áll, míg a gyarmatokon háborút visel.

Mussolini egész napon át fáradhatatlanul dolgozott és egyedül vezette vörös versenyautóját hegyre föl és hegyről le, olyan sebességgel, hogy az újságírók autói soha sem érthették utól.

Utonállók garázdálkodnak a Középbácskában

Magas a kukorica — Kiraboltak egy noviszádi kocsit a vrbászi határban

Vrbászról jelentik: A kukorica a főrés előtt kitünő buvóhelyül szolgál és különösen a kóbor cigányok használják ki a kukoricás nyújtotta előnyöket. Az idén a Középbácskában kezdődtek meg a betörések és rablások. Vrbászról, Szekiesről és a vrbászi határból jelentettek a csendőrségnek betöréseket és utonállásokat.

Keddről szerdára virradó éjjel Vrbász és Dobropolje között ismeretlen tettesek a noviszádi Stolz cég egyik kocsiját rabolták ki. A kocsit Noviszádról Kulára igyekezett és a kocsis elszunyókált a bakon. Egyszerre lármára ébredt, ismeretlen férfiakat látott, amint éppen leugrottak a kocsiról. Az ijedt kocsis tovább hajtott és csak mikor később átvizsgálta a kocsit, látta, hogy ismeretlen utasai

egy láda réz és vasárut, egy bőrka-
bátot és egy nagy sátorlapot vittek
magukkal.

Az esetről a kocsis azonnal jelentést tett Vrbászon és a csendőrség a rendőrséggel

együtt szerdán reggel járőröket küldött a határba. Nem messze attól a helytől, ahol a kocsit kirabolták meg is találták a ládát a rézárival. A nehéz ládát a rablók eldobták, hogy ne váljon árulójukká. Vrbász és Szrbobrán között ismeretlen tettesek egy nyáj-ból öt borjut elhajtottak, de itt sem volt szerencsésük, mert a csendőrség azonnal értesítette a környékbeli rendőrállomásokat és a tolvajok nem mertek tudni az állatokon, hanem a határ másik végében szélnek eresztették.

Szekiesen egy éjjel három helyen is követték el betörést.

Burger János szikvizgyárosnál ruhaneműt, Lehr Jakab gazdánál hatezer dinár értékű ágyneműt loptak, míg Burger Ferencnél elkergették a rablókat. A rendőrség azt hiszi, hogy valamennyi betörést és rablást ugyanazok a személyek követték el. A rablók a kukoricásokban bujkálva jutnak el egyik faluból a másikba. Erélyes nyomozás indult a kukoricások banditáinak kézrekerítésére.

A telefonbanditák alkonva

— A „morsetelefon” mindent lát —

Bécsből jelentik: Greiner József bécsi mérnök az infravörös sugarak segítségével olyan veszélyjelzőkészüléket konstruált, amely betörés és tűz esetén automatikus módon azonnal jelzést ad, úgyhogy a tűzoltóság vagy a rendőrség néhány pillanat múlva a tett vagy az esemény színhelyén lehet, ami óriási lépéssel viszi előre az élet- és vagyonbiztonság ügyét.

A zseniális osztrák mérnök most egy újabb találmánnyal lép a nyilvánosság elé. Greiner morzerendszerű írógéppel kombinált telefonkészüléket szerkesztett, melynek jövője nemcsak a kereskedelmi életben, hanem az élet egyéb megnyilvánulásaiban is nagy fontossággal bír.

A morsetelefon

Greiner mérnök találmánya egy végtele-nül szellemes kombinációja a jelenkor távbeszélőjének és a régóta ismert morzekészüléknek. A telefon társasága morze-apparátussal van összekötöttesben, melynek papírszalagjára a társasozott számok azonnal lerögzítődnek úgy a hívóállomás szalagján, mint a hívott szám szalagján. A hívóállomás egyúttal ellenőrzője a sokat hibáztatott telefonközpont számlálójának, úgyhogy a jövőben a telefontulajdonosok a morzeszalag felmutatásával igazolhatják az esetleg hibásan számlázott telefondíjakat. Amennyiben a hívott fél nem jelentkezik, megtudhatja, hogy ki kereste távollétében. Amennyiben a hívott fél az otthon nem talált, felcsengetett egyént figyelmeztetni akarja, hogy várja visszahívását, úgy a Greiner-féle morsetelefon a szám mellé — egy kapcsoló segítségével — betűjelzést ad le, amely minden kétséget kizáróan mutatja, hogy az a szám, amely mellett a betű áll, hazaérkezése után várja telefonhívását. A morsetelefon tulajdonosainak a jövőben, ha hazáról távoznak, nem lesz szükségük irodájukban vagy lakásukban külön inspekciónak tartani, mert

a telefonkészülék morzeszalagján egyszerűen leolvassák, hogy milyen számok keresték és kik azok, akik a visszahívást várják.

Az egyszerűség kedvéért egy külön te-

lefonnévsort kell majd készíteni, amely nem a mostani alfabetikus telefonkönyv mintájára készül, hanem elől a számok fognak állni és így például, amennyiben a 31-4-53. szám kívánja a visszahívást, pillanatok alatt megtalálható lesz az a cég, vagy egyén, aki a 31-4-53 alatt szerepel a telefonkönyvben.

Megszűnik a telefonbanditák garázdálkodása

A morsetelefon használatbavétele után nem lesz nehéz az oly sok kellemetlenséget okozó telefongangszterek lehetetlenné tételé. A fentiekből világos, hogy a morzeszalag mindent jelez, tehát

a nyilvános telefonállomások, valamint a magántelefonok igénybevétele pillanatában azonnal lerögzítődik az a szám, amelynek készülékéről tüzet, betörést vagy más rendőri eseményt jeleznek.

A hatóságok munkája a jövőben a magánlakások telefonjainak, vagy hivatalok telefonjainak igénybevétele esetén — lényegesen megkönnyebbül, amennyiben telefonbrigantik rémhírekkel okoztak felesleges munkát és fáradságot a rendőrségnek vagy tűzoltóságnak. Ebben az esetben meg lesz a nyomozás kiinduló pontja, hogy milyen irányban kell keresni a bűnöst, ami már 90 százalékban leegyszerűsíti a rendőrség nagy munkáját.

Ha a telefonbanditák az utcai nyilvános készüléket használják, ebben az esetben már az eljárás komplikáltabb, de a bécsi mérnök erre is gondolt és az előbbi találmányát, az infravörös sugarakkal tökéletesítette. Greiner elgondolása szerint ugyanis, amennyiben valaki nem tűzjelzőállomásról és nem magánlakás telefonja útján jelez tüzet, hanem a nyilvános utcai készüléket használja, akkor az infravörös sugarak segítségével — amely automatikus összekötöttesben lesz a tűzoltóság ügyeleti szobájával — automatikus módon egy közönséges gombnyomásra lezárhatja a nyilvános telefonfülke ajtaját. Ilyen esetben — bármennyire is kellemetlen lehet a telefonálóknak — bizony

3'- dinár 1 tubus

Seadont-fogkrém

a SQA-drogériában

a kelepében marad, amíg a rendőrség oda nem érkezik

és ha a jelentett tűzvész tényleg kitört, úgy azonnal, telefon útján, jelentést ad a tűzoltóság ügyeletének a fülke kinyitására, — ami az infravörös sugarak kikapcsolásával szintén automatikusan történik — és kiszabadítja az illetőt.

Ezek az óvórendszabályok mindenesetre rá fogják kényszeríteni a telefonbanditákat, hogy gyalázatos kedvteléseikről mondjanak le, mert a morsetelefon mindent elárul és nagyon nehéz lesz ellene védekezni.

Az új találmány azonban a gazdasági életben jelenti majd a legnagyobb változást, még pedig a telefontulajdonosok javára. A jövő morsetelefonja — a számítások szerint — alig pár sillinggel fogja megdrágítani az eddigi telefonkészülékeket, amelynek sokszorosa fog visszatérülni azáltal, hogy a morzeszalagon lerögzített telefonálások száma minden körülmények között híven fogja mutatni a ténylegesen folytatott beszélgetéseket és egyszersmindenkorra megszünteti a telefontulajdonosok jelenlegi panaszát, a központ számlálógépei ellen.

Hatalmas lakatlan régi várost fedeztek fel egy afrikai őserdőben

Rómából jelentik: A Grande tanár vezetése alatt álló olasz tudományos kutató expedíció hatalmas régi város maradványait fedezte fel az Engaruka közelében lévő őserdőben, amely a Tanganyika-területen fekszik.

A romvárosról, már több héttel ezelőtt közlést tettek a benszülöttek az expedíciónak, de a kutatók eleinte nem akartak hitelt adni a közléseknek. Végül mégis elhatározták, hogy külön expedíciót szerelnek fel az állítólagos város felkutatására. Az expedíció azután azt a meglepő felfedezést tette, hogy a hir igaz és

az őserdő közepén hatalmas város terült el, amelynek hossza körülbelül öt mérföld.

Az expedíció tagjai négyezer házat számláltak össze, amelyeknek falai igen vastagok voltak. A házak átlag nyolcszáz láb magasak, tetőtérasszokkal és erődítményekkel voltak ellátva.

A tudósok szerint ez a város ötszáz évvel ezelőtt még lakott volt és lakóinak száma legalább százezerre rugott. Az őserdei nagyvárost alighanem a vambulu törzs négerai lakták. E törzs már kihalóban van és utódaik a Tanganyika-területen élnek, számuk azonban már mindössze csak hetvenezer. Azt sem lehetett megállapítani, hogy a várost miért hagyták el lakói, valószínűleg látszik azonban, hogy embereket az Olengai tűzhányó kitörése kergette el az őserdei nagyvárosból.

HALLÓ.

BERLIN. Ma temetik el nagy gyászünnepek között azoknak a munkásoknak a lölteit, akik a Hermann Göring uti alagút beomlásánál életüket veszítették. A gyászszertartást a volt császári palota előtt tartják meg. Az ünnepi szónokok Gőbels birodalmi propaganda miniszter és Ley a munkásfront vezére lesznek. Frick birodalmi belügyminiszter rendeletet adott ki, hogy a temetés napján a gyász jeléül az összes lobogókat félfülcra kell bocsájtani.

BÉCS. A bécsi őszi vásár rendezősege tegnap konferenciát tartott, amelyre az újságírókat is meghívták. A megbeszélésen közölték, hogy az idei őszi vásáron a kiállítók száma 8,6 százalékkal több, mint tavaly volt. A kiállításon 17 állam vesz részt, amelyek közül, Olaszország és Magyarország külön pavillont is állítottak.

PARIS. Balbo olasz légügyi marsall, Líbia kormányzója, aki fontos megbízással Párisban tartózkodott, tegnap visszautazott Torino felé.

STOCKHOLM. Fabrici tábornok, a lengyel hadsereg felügyelője részt vett a svéd gyalogság hadgyakorlatain. Utána meglátogatta a technikai és lovas ezredeket. Este a lengyel követség vacsorát adott, amelyen megjelent Vaigren tábornok, a svéd hadsereg vezérkari főnöke is.

SANGHAI. A kínai rendőrség parancsnokának helyettesét rablók támadták meg Huang Kuo Sua mellett, Kuj Csau tartományban. A rablók a rendőrpáncsokot és hét kísérőjét meggyilkolták.

BERLIN. A népmozgalmi kongresszus munkáját négy alosztályban folytatja. Az első alosztályban Anglia, Norvégia, Svédország, Ausztria, Lengyelország, Magyarország, Lettonia, Spanyolország és Bulgária népmozgalmi kérdéseiről tárgyaltak. A második alosztályban örökösödési biológia és fajegészség kérdéseiről tartottak több előadást, míg a harmadik szekció a demográfia közgazdasági és lelki kérdéseivel foglalkozik. A negyedik szekció közegészségi kérdésekkel foglalkozik.

BÉCS Fey osztrák miniszter, akit autószerencsétlenség ért, sérülései nem oly könnyű természetűek, mint először jelentették. Fey miniszter nemcsak idegrázkódást, hanem agrázkódást is szenvedett. Ezenkívül orrcsonttörése van és a fején is több sérülési, szenvedett, úgy, hogy kórházban kellett maradnia és egyelőre látogatókat sem fogadhat.

DIJON. A rendőrség tegnap letartóztott egy öreg csavargót. Kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy Franciaország különböző vidékein tizenhat nőt meggyilkolt. Azt állítja, hogy az 1898-ban Bourg en Bressenben kivégzett Vacher tömeggyilkos társa volt. A letartóztatott azt állítja, hogy ő gyilkolta meg Raynaud asszonyt is, akinek meggyilkolásával férjét gyanúsították és le is tartóztatták. Bizonyítékok hiányában szabdlábra helyezték a meggyilkolt, Raynaudné férjét, ez azonban nemsokára utána meghalt, leánya pedig kolostorba vonult. A rendőrség most széles körű nyomozást indított a gyilkos egész bünlajstromának összeállítására.

LONDON. Egy angol kerékpárgyár egészen újszerű kerékpárt készített, amely rövidesen a piacra is kerül. Az új fajta kerékpár óránként 30 mérföldes sebességet tud kifejteni. Az új típusú kerékpár első kereke kicsi, míg a hátsó kétszer akkora. A pedál az első kiskerek felett van.

DONAUWÖRTH. A Donauwörth-Neuburg közötti országúton egy autóbussz, amelyben 18 utas volt neki ment egy fának. Az összeütközés következtében az autóbussz teljesen összetört. Az autóbussz utasai részben az országútra zuhantak, részben a romok alatt maradtak. A szerencsétlenség következtében két utas meghalt, hét pedig súlyosan megsebesült.

Ma: az ajándéksorsolás napja!

Olvasóink tábora feszült érdeklődéssel és kíváncsisággal néz a mai nap elé. A hónapokon át hirdetett és a Vöröskereszt egyesülettel a szegények javára rendezett ajándéksorsolást tartja meg a Reggeli Újság a noviszádi Szloboda nagyszálló helyiségeiben. A sorsolás technikai lebonyolítására már minden előkészület megtörtént és sima lefolyása biztosítva van.

Szerkesztőségünkben a noviszádi közönségünk ugyszólván egymásnak adja a kilincset, hogy a sorsolásról bizonyos részleteket megtudjon. Természetesen, sok teljesíthetetlen kívánságot adnak elő. Főleg a hölgy közönség részéről, akik kedves mosolyukkal, még a szerencsekerék forgását is megkísérlenék jobb belátásra bírni. E látogatások jó és derűs hangulatot keltenek és kellemesen megtörik a szerkesztőség munkájának szigorú ütemét. Persze a telefon is csilingel egész nap és a telefonos kisaszszony a sok beszédtől már egészen Marlene Dietrich hangján válaszol.

Többen vidékről is bejelentették, hogy a sorsolás megejtése napján bejönnek Noviszádra. Kétségtelen tehát, hogy jó néhány ezren nézik majd végig a sorsolást.

A Szloboda nagyszállóba kitünő tulajdonosa Turas István ur, aki a nemes cél érdekében helyiségeit díjtalanul ajánlotta fel, gondoskodott nagyszámú közönségnek megfelelő ülőhelyről is.

A sorsolás tehát pontosan este 8 órakor kezdődik és aki látni és hallani akar az, jelenjen meg idejében, nehogy hátra szoruljon. Egyébként mint már többször jelentettük, az ajándéksorsolásunk pontos eredményét vasárnapi számunkban közreadjuk.

A ma esti sorsolás előtt és a szünetekben az Orion rádiógyár noviszádi képviselője a Gelb cég Orion zeneszekrény muzsikájával szórakoztatja a közönséget. A zeneszekrény a noviszádi Engl cég lemezeit játssza.

Amerika semleges marad

Roosevelt elnök aláírta a semlegességről szóló törvényt

Washingtonból jelentik: (A. A.) Roosevelt elnök, beavatott körök állítása szerint, aláírta a semlegességről szóló törvényt csak azért, hogy Amerikát ne vonják be külföldi államok viszályaiba. Maga Roosevelt elnök kijelentette, hogy a törvény teljesen megfelel a mai pillanat követelményeinek.

Csak azt sajnálja, hogy a törvény nem tiltja meg a hadikölcsönök és hadihitelek folyósítását.

Ha azonban a helyzet ezt is megkövetelné, akkor a kongresszus, januárban, újból összeülése alkalmából ezzel a kérdéssel is foglalkozhat.

Átszervezik az amerikai gyalogságot

A hadügyminiszter tegnap kijelentette, hogy a georgiai 29. gyalogezredet próbaként teljesen átszervezik. Az ezrednek ezután három könnyű zászlóalja lesz

félautomata puskákkal és több könnyű gépfegyver osztaggal.

Az ezrednek ezenfelül egy nehéz zászlóalja is lesz, amelyet motorizálnak és nehéz gépfegyverekkel, valamint aknavetőkkel látnak el.

Igy az ezred igen mozgékony lesz és amellet nagyon jól felszerelt. Az átszervezéssel kapcsolatosan az eddigi gépfegyveres századot feloszlátják.

A cipőtisztító egvezsége a Szentlélekkel

Elmegyógyintézetbe szállítják a szoborromboló noviszádi elmeháborodottat

Noviszádon még mindig élénk szóbeszéd tárgya az a kegyelemsértő rombolás, amelyet egy megzavart agyu cipőtisztító végzett a Szentháromság szobrán. A rombolással kapcsolatban különféle ellenőrizhetetlen hírek keltek szárnyra, amelyek bizonyosan nélkülöznek minden alapot, mivel már megállapították, hogy a cipőtisztító elmezavarban követte el tettét.

A rombolással kapcsolatban egyesek ismét felvetették azt a már évek óta kísértő tervet, hogy

a Szentháromság szobrát el kell helyezni a jelenlegi helyéről,

mivel ott forgalmi akadály. Katolikus körökben a leghatározottabban ellenzik ezt a tervet és kiemelik, hogy

a szobor emellet, hogy történelmi emlék és dísz a főternek, még forgalmi szempontból is igen fontos, mert megosztja és szabályozza

az Oszlobodjenja tér egyre növekvő forgalmát.

Papp Józsefet, a szoborrombolót egyébként beszállították a kórház elmeosz-

tályára, ahol megállapították róla,

hogy előrehaladott paralízisben szenved.

Pappot a közeljövőben elmegyógyintézetbe szállítják.

Ismeretes, hogy Papp József, amikor lent volt a Szentháromságszobron

felyton a templom óráját nézte és azt kiáltotta le, hogy 11 órakor lemegy.

Errevonatkozólag a rendőrségen érdekes vallomást tett. Kijelentette, hogy

megegyezése volt a Szentlélekkel, hogy a szoborról csak 11 órakor száll le és ő tartotta magát ehhez a megegyezéshez.

Papp József egyébként minden kérdésre hasonló zavaros választ adott.

Káty: Jugovics—Gragvanszki (Szremszki Karlovci) 0:0. Az egyenlő erejű ellenfelek barátságos mérkőzésén Komlós Fülöp biráskodott.

Háborús szükség- rendszabályok Olaszországban

**Az egész gazdasági életet a hadviselés
érdekeinek rendelik alá**

Az olasz-abesszin viszály egyre erősödik és bár a nagyhatalmak, köztük elsősorban Franciaország rendkívül nagy erőfeszítéseket tesznek az összeütközés elhárítására,

ma már ugyiszlán semmi remény sincs a háboru elkerülésére.

Utolsó reménységnek a Népszövetség szeptember 4-én összeülő ülését tekintik másfelől valószínű, hogy épen a Népszövetség ülése adja meg majd a végső lökést az események kialakulásához. Mint jelentették,

Olaszország javasolni fogja Abessziának a Népszövetségből való kizárását. Ez pedig — mint Londonból jelentik — az angol küldöttség részéről formális ellenzései fog találkozni.

Az angol diplomácia még nem állapította meg véglegesen a követendő eljárást. Hír szerint újból elő akarják terjeszteni Olaszországnak azt a javaslatot, amelyet az olaszok már a közvetlen megbeszélések alkalmával visszautasítottak. A francia államtanács ülése után Párisban egyelőre az a vélemény alakult ki, hogy

Franciaország még nem adja fel a reményt és Laval tovább dolgozik az elmentések kiküszöbölésén.

Mialatt a diplomácia az olasz-abesszin konfliktus elsimitásán dolgozik, Olaszország és Abesszinia szünet nélkül folytatja háborús készülődéseit. Erre mutat az a tény is, hogy

Valle tábornok, olasz légügyi államtitkár a legnagyobb gyorsasággal Nápolyba utazott, ahol szemlét tartott az Afrikába induló újabb repülőosztag felett

s a szemle után nyomban visszatért Bolzanóba. Megérkezett Genovába az az 5 oceanjáró, amelyet nemrég vásárolt Olaszország és amelyeket csapatszállítások céljaira rendeznek be. Mindegyik hajón körülbelül 4000 ember számára készítenek helyet és már szeptember második felében megkezdik a csapatszállítást. Az október 28-áról elnevezett olasz hadosztály tegnap kezdte meg a behajózást Kelet-Afrika felé s ezenkívül további 6000 feketéinges indul el a Szomáli földre.

Newyorki jelentés szerint a küszöbön álló háborúra való tekintettel a magánosok által alapított „Etiopiai bizottság” az „India” motorhajóval nagymennyiségű orvosságot és kötszert küldött Newyorkból az etiopiai Vöröskereszt számára.

Bolzanóból jelentik: Az olasz kormány

szerda esti minisztertanácsán Mussolini miniszterelnök hosszabb beszédet mondott. A nemzetközi helyzettel foglalkozott és közölte a kormány tagjaival, hogy

Olaszország résztvesz a szeptemberi népszövetségi tanácsülésen,

ahol fel fogja tárnai az abesszin kérdés minden részletét és pontosan leszögezi Olaszország álláspontját az abesszin kérdésben. — Olaszország elhatározta, hogy a végsőkig megvédi álláspontját, biztonságát és létérdekeit.

Mussolini ezután fejtegette, hogy

Angliának nincs oka félnie az Abessziniával szemben követett olasz politikától, mert az sem közvetlenül, sem közvetve nem fenyegeti Anglia nagyhatalmi érdekeit.

Az esetleges büntető rendszabályok kérdésében az olasz kormány a nemzetek és a világ népeinek színe előtt kijelenti, hogy büntető rendszabályokról beszélni annyit jelent, mint rálépni arra az utra, amely a legsúlyosabb bonyodalmakhoz vezethet.

A jövő lehetőségeire való tekintettel és Olaszország gazdasági ellenálló képességének fokozására tanulmányoztak minden olyan intézkedést, amely az olasz nemzeti élet szempontjából döntő fontosságú. Az ország élelmiszerekkel való ellátása biztosítva van a gabona- és liszttermés kitünő volt, az ipari termelés terén pedig a minisztertanács elhatározta,

minden egyéb ipari kérdésnek háttérbe kell szorulnia a jelenlegi és jövőbeni katonai szükségletek kielégítése elől.

A kényszerítő körülmények hatása alatt a minisztertanács a következőket határozta el:

1. A külföldi követelések kényszerátengedését, továbbá a külföldi kölcsönkötvényeknek olasz kölcsönkötvényekre való kény szerátcsereését.

2. A részvénytársaságok osztalékának időleges korlátozása.

A következő három év alatt egyetlen részvénytársaság sem fizethet részvényeseinek 6 százaléknál magasabb osztalékot.

3. Az osztalékok, kamatok és kötvényrészesedések megadóztatása.

4. A gépkocsiknak pótüzemanyagokkal való hajtása. Az összes gépkocsik ezeket a pótanyagokat tartoznak használni.

MALIIGYOSI HIREK

Maronka Mihály földműves 9 éves Mihály nevű kislfia egy magaslat alól homokot akart ásni, amikor a felette levő földréteg rászakadt és eltemette a kislfiut. A szerencsétlenségnek több szemtanúja volt, akik a kislfiut azonnal kiásták a romok közül. A szerencsétlen gyermeknek egyik lába eltört és súlyos belső sérüléseket is szenvedett. — A maliigyosi őszi vásárt szeptember 5-én tartják meg. — Komáromi Ferenc pálinkafőző gőréja kigyulladt, de a tűzoltóság szerencsére idejében kivonult és a tüzet lokalizálta. — A maliigyosi kereszt egyeslet mozgalmat indított a szegény gyermekeknek a téli hónapokban ingyen ebéddel való ellátására. — maliigyosi kereskedők és iparosok harnalosztályu adókievéteit szeptember 19-én tárgyalja a topolnai adókievető bizottság.

BOCSÁRI HIREK

Bocsár felett kedden délután hatalmas vihar vonult át, amely nagy károkat okozott. Több házatot elsodort és a természet részét is tönkretette. — A bocsári községi házában közszemlére tették az új földadókivetéseket. — A csendőrség nyomozást indított a veszedelmes mezői tolvajok kézrekerítésére.

★

— Politika az uccán. Botrányos verekedés zajlott le a napokba Bajmokon. Tatics Alekszandar és Prlja Petar régi haragosok és egyben politikai ellenfelek találkoztak a főúccán és politikai ügyek miatt éles szóváltás támadt közöttük. A szóváltásból verekedés lett, amely azzal végződött, hogy Prlja összeverve, ajultan maradt az uccán. A vizsgálat megindult.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralya Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszám: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Felhős idő

Időjárás. Európa: Nyugat-, Dél- és Keleteurópa felett depresszió van, északon magas a légnyomás.

Jugoszlávia: A tengermentéken és nyugaton felhős, Szlovéniában esős az idő, a többi részeken derült. A hőmérséklet nem változott.

Jóslat augusztus 30-ára: Északon tulnyomóan felhős idő, lehüléssel és helyi esőkkel. A vardari és moravai bánóságban derült idő várható.

Vizállás. A Duna Paksig árad, lejjebb apad, alacsony vizállással. Noviszádnál tegnap 119 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 9 centimétert apadt. A Tisza Szolnokig apad máshol árad igen alacsony vizállással.

★

Magyar szülők! Magyar iskolába írassátok gyermeküket!

— Ma és minden pénteken halvacsora Petrovaradinban a Stolznál.

— A jugoszláv jogász kongresszus. A jugoszláv jogászok ezévi kongresszusukat szeptember 22-24 között tartják meg Beográdban. A kongresszus után annak résztvevői tanulmányi kirándulásokkal rendeznek az ország különböző vidékeire.

— Ma temetik a berlini alagutbeomlás áldozatait. Berlinből jelentik: A berlini alagutbeomlás áldozatait pénteken temetik a Lustgartenből, százezer főnyi tömeg jelenlétében. Felvonul a berlini helyőrség és rendőrség is. A gyászbeszédet Göbels miniszter mondja.

— A mohácsi hősi emlékmű felavatása. Budapestről jelenti az Avara. Tegnap avatták fel Mohácsra a hősi halottak emlékművét. Az ünnepségen résztvett Horthy magyar kormányzó feleségével, Albrecht főherceg és számos előkelőség.

— Hadgyakorlatok Ausztriában. Bécsből jelentik: Az új osztrák hadsereg első nagyszabású gyakorlata szeptember 4-én kezdődik Sankt Pölten környékén. Behívták a hadgyakorlatra a tartalékos tiszteket is. A bécsi rádió is bekapcsolódik a hadgyakorlatokba s annak lefolyását egy magasrangú vezérkari tiszt ismerteti a mikrofonon.

— Leánya halála miatt öngyilkos lett egy szuboticei öregasszony. Megrendítő öngyilkosság történt szerdán éjszaka Szubotícán. Klein Cecília 81 éves szuboticei özvegyasszony, vejének Hamburger kelmefestőnek Usporedna ucca 3 szám alatti lakásán a kutba ugrott es meghalt. A szerencsétlen öregasszonynak néhány héttel ezelőtt halt meg a leánya és Klein Cecília azóta buskomor volt, igen sokat bánkódott és állandóan azt hangoztatta, hogy nem élheti túl leánya halálát. Klein Cecília bucsulevelet nem hagyott hátra, de valószínű, hogy tettét leánya halála feletti elkeseredésében követte el.

— Halálos szerelmi tragédia Bosznabrodón. Megdöbbentő gyilkosság és öngyilkosság történt szerdán Bosznabrodón. Martics Kuzman 24 éves mészárossegéd szerdán Orbán Rózi bródi leánnyal együtt szobát bérelt a pályaudvari szállóban és ott a fiatalember késsel leszúrta a leányt. Gyilkos tette után előkapta a revolverét és halántékra lökte magát, úgyhogy nemsokára meghalt. A leányt súlyos sebével kórházba szállították, ahol néhány óra múlva kiszemvedett. A tragédia háttere még homályos, annyi azonban már bizonyos, hogy Martics szerelmi okokból követte el borzalmas tetteit.

— Letartóztattak egy veszedelmes szuboticei kerékpártolvajt. Az utóbbi hetekben megdöbbentően elszaporodott Szubotícán a kerékpártolvások száma. Az ennek következtében megindított rendőrségi nyomozásnak első eredményeképpen esütörtökön reggel letartóztattak egy Farkas István nevű foglalkozás nélküli fiatalembert, akiről kiderült, hogy nagyban üzte a kerékpártolvásokat és hogy a lopott gépeket a kelebiai határ mentén adta el. A rendőrség részéről detektívek mentek ki Kelebiára, hogy felkutatassák azokat, akik akár gyanútlanul is vásárolták a lopott kerékpárokból.

A Polgári magyar daloskör, szeptember 7-én, szombaton este tartja ezidei nagyszabású nyári színelőadását a Kraxner vendéglőben. Színtre kerül több egyfelvonásos szindarab, a Daloskör ének számai, férfi és női ének szólók. A daloskör műkedvelő gárdája tekintettel a tekintendőkre kéri a közönséget elegendő zsebkendőről gondoskodni, mert — Hacsak és Sajó is szerepelni fog... Reggeli tánc.

— A szombori zeneiskolában szeptember 1—5-ig lesznek a beiratások. A zeneiskola tanterme teljesen megegyezik a beográdi és zagrebi konzervatóriumokéval, úgy hogy bármely tanuló közvetlenül átléphet az akadémia megfelelő osztályába. A tanári kar tagjai: Dr. Kiss Lajos, Kiss János, Csevoljac János és Rusznyák Antal. A zeneiskola tanszakai: zongora, hegedű, viola, eseló, szóló- és karének, solfeggio, harmonia, kontrapunkt, formatan, zenetörténet, esztétika és pedagógia. Tandíj egy hónapra 110 dinár. Az előadások szeptember 1-én kezdődnek. Beiratások szeptember 1-től 5-ig naponta délelőtt 9—12 óra között.

— A földközítengeri brit flotta az idén nem jön jugoszláv vizekre. A földközítengeri brit flotta az utóbbi években nyáron rendszeresen ellátogatott a jugoszláv vizekre és a jugoszláv kikötőkbe. Az idén ismét tervezték ezt a látogatást, azonban most az olasz-abesszin viszály miatt ez elmarad. A brit hajókat a jugoszláv kikötők helyett a szuezi csatornára és a palesztinai kikötőkbe rendelték.

— Elhagyott menyasszonyok egyesülete. Londonból jelentik: Tíz birminghami leány, akik valamennyien házasságszédelgők áldozatai lettek, elhatározták, hogy egyesületet alakítanak az elhagyott menyasszonyok részére. Az egyesület igen szép reményekkel indul. Eddig már több, mint száz tagja van és a tagok előadásorozatát tartanak most Anglia különböző városaiban azokról a módszerekről, amivel a házasságszédelgő férfiak dolgoznak, valamint azokról a trükkökről, amikkel a férfiak a tapasztalatlan lányokat hálójukba csalják. Az egyesületnek csak az lehet tagja, aki fogadalmat tesz, hogy nem megy sohasem férjhez.

— Felmentették az emberkerülő lengyel gróf állítólagos gyilkosát. Több mint egy évvel ezelőtt Sarajevo közelében kastélya hálószobájában halva találták Tyedusicki József lengyelországi gazdag grófot, aki rendkívül visszavonultságban élt. Az idős gróf meggyilkolásával Vejszil Hromot nevű szintén lengyel származású szolgáját gyanúsították, aki beismerte, hogy a gróf halála után kirabolta munkaadóját. A sarajevo-i törvényszék a szolgát rablógyilkosság miatt husz évi fegyházra ítélte. A semmitmondó ezt az ítéletet megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el. Az új tárgyalást most tartották meg és Vejszil Hromot a bíróság felmentette. Megállapították, hogy a gróf természetes halállal halt ki és amikor a szolgálja ezt észrevette, kifosztotta. Miközben a gróf zsebcit kutatta át, rádőlt a holtestre és ennek következtében a gróf több bordája eltört. Ebből következtek később, hogy a gróf gyilkosság áldozata lett. A szakértők megállapították, hogy a gróf bordái majdnem papírvékonyak voltak és emiatt törtek el. A bíróság a szolgát csak fosztogatás büntetése miatt ítélte el, de a vizsgálati fogsággal már ezt a büntetést kitöltötte és így azonnal szabadságra helyezték.

— Vengéglő, amelyben minden étel kapható. Newyorkból jelentik: Amerika legnagyobb városában érdekes vendéglőt nyitott most egy olasz szakács. Ez a vendéglő arról nevezetes, hogy minden étel kapható benne és a pincér nem jön zavarba, ha az egyik vendég füstölt cápauszonyt rendel, a másik pedig pávanyelvet. A vendéglő tulajdonosa ugyanis egyszermind óriási állatkereskedés is rendelkezik és ő a szállítója a legtöbb amerikai állatkertnek is. Ezek a különleges ételnek viszont oly rendkívül drágák, hogy a vendég százszor is meggondolja, hogy próbára tegye-e a vendéglőt: tényleg lehet-e benne minden ételt kapni.

Volt egy tanárom,

lurkók dédelgetője, a gyermeki lélek nagy megértője. De a tanárok sorsa, hogy a gyermek csak később, mint emlékek kesernyés bányásza fedezi fel az ő elhullajtott gondolatgyöngyeit. Ki értheti meg gimnazista korában a pódium mögött ülőt, amikor ilyeneket mond: Hát igen a gimnázium, olyan, mint egy szép vásári bicska: van benne olló, dugóhúzó, körömrészelő, kiskés, ráspoly, de egy becsületes jólvágó kés, amellyel az élet kenyeréből lehetne nagyokat szelni, az nincs benne.

Jó, böles tanárom, pedig akkor még nem volt agrárkódásnyi kegyetlenség-gel földhöz vágva a világ, akkor még nem ismerték a krízis százlejtű sárkányagságát, akkor „emberré” vált a lérejtésigézt és az apja először kínálta meg egy cigarettával: „Gyujts rá kölkök, ember lettél.”

Már akkor nem volt egy jó kés sem a vásári bicskában a kenyer lekanyarításához, de örömmel nézett a kölkök az élet elé. Ma még vásári kiskést sem jelent az iskola, nem jelent semmit az élet részére, legfeljebb új gondot a szülőknek, ha a gyermek „emberré” lett. Száz szaladgálást, körülnézést, kétségbeesett kutatást, hol lehetne egy falatot a részére a terített asztalnál megtalálni. Mert az élet asztalát megterítették. A nap süt, az eső megáldóan áztatja a földet, a szél bőségesen megtermékenyíti a buzát, az élet asztalán dusan telik meg a tál, de ezer és ezer éles drótsővény állja el az utat a gyomrotmegtöltő tálhoz.

En edes tanárom, ha ma még tanítanál, új teóriával gazdagítanád tanítványaid emléktárát: Az iskola olyan, mint egy rossz vásári bicska nyele, amelyből a kiskések kiestek, megfoghatod, de még a körömdet sem tudod vele megpiszkálni.

Ril.

— Érdekes sakkjátszma Kanada és Fok város között. Fokvárosból jelentik: Igen érdekes játszma folyik most egy fokvárosi sakkozó, meg egy kanadai farmer között. A két játékos levelezési parit játszik és minden levél 3 hónapig utazik, amíg eljut a címzetthez, mindegyik játékosnak van ideje bőven gondolkodni a megteendő lépésen. És ha valamelyik jó lépést tett, legalább két hónapig örülhet rajta. Az ilyen játszmák különben máskor is előfordultak, sőt volt már olyan sakkjátszma, amelyik harminc évig tartott.

— Az árokba fulladt egy kislány. Szomborból jelentik: Kiss Sándor sztariszváci lakos 3 éves kislány, Janika a ház előtt játszadozott az uccán. Játszás közben a kisgyermek az utszéli árokba esett, mely vízzel volt tele, s belefulladt. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség a kislány haláláért.

Nem hagyta magát... Newyorkból jelentik: Az egyik amerikai farmon be akartak tolni egy hivatalnok állást és a jelölteket felvételi vizsga alá vették. Ezen az ugynevezett intelligencia-vizsgán különböző bonyolult és ravasz kérdésekre kellett írásban feleletet adniok. Az egyik kérdés így hangzott a többek között: Milyen hosszú egy madzag? A másik ilyen furcsa kérdés pedig a következő volt: Meddig lúthat be a kutya az erdőbe? A vizsgálóbizottság ezeket a kérdéseket megválaszolatlanoknak tartotta és ezt kellett volna írni feleletül a jelölteknek is. Az egyik jelölt azonban túljárt a vizsgáztatók eszén. Az első kérdésre azt írta válaszul, hogy a madzag kétszer olyan hosszú, mint amennyire a közepé a két végétől van. A második kérdésre is megfelelt, mivel azt írta, hogy a kutya csak az erdő közepéig lúthat befelé az erdőbe, mert azután már kifelé fut abból. Mondanunk sem kell, hogy az állást ez a talpraesett jelölt kapta meg.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc-lózzsel keserűvizet. Registr. od Miniszterstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

KÖZÉPBACSKAI HIREK

Sulyos szerencsétlenség történt a szekesi kendergyárban, ahol a kendertrőző gép letépte egy fiatal asszony kezét. A szerencsétlen asszony sérülése olyan sulyos volt, hogy amputálni kellett. — Agoston Sándor püspök és Weimann Péter főesperes a napokban vizsgálták felül a feketiesi református egyházközseget és mindent a legnagyobb rendben találtak. — Novivrbász közsege visszakapta vásárait és a jövő évben Novivrbászban ismét három vásárt tarthatnak. Az idei őszi vásárt szeptember 12-én már meg is tartják. — A szerdai vrbászi piacon igen alacsony volt az élelmiszerek ára. Így a rántani való csirke párja hét és tíz dinár, a kacsa párja 13—18 dinár, a liba párja 24—30 dinár között váltakozott. A tömött kacsa és liba ára hét dinár volt. A fél éves sertéseket már háromszázötven dinárért lehetett kapni páronként. A sertéspiacon még nagyobb áresések várhatók, mert kevés lesz az új kukorica.

*

— A noviszádi Református Olvasókör teremépítési alapja javára 1935. augusztus 31-én szombaton este 1/29 órai kezdettel kert-helyiségében (Grobljanszka ul. 6.) táncpalotával egybekötött vidám műsoros estélyt rendez. Színtre kerülnek a nyári színpadon: „Pénteken, 13-án”, „Ég a negyedik emelet” és „A pécsi Rotschild” című egyfelvonásos vígjátékok.

— Sváje lefoglalta a román buzakivitelből eredő követeléseket. Bukarestből jelentik: A svájci nemzeti bank értesítette a román kormányt, hogy a román buzakivitelből származó követeléseket zár alá vette mindaddig, amíg a nézeteltérések a román nemzeti bankkal meg nem szűnnek. A svájci kormány az elhatározása a román exportőröket rendkívül sulyosan érinti.

— Ötszáz kiállítóval ma nyitják meg Budapest őszi lakberendezési vására. A harminc szakmát bemutató és a lakberendezés valamint a háztartás körébe vágó összes iparokat felvonultató őszi vásárt Magyarország új iparügyi minisztere, Bornemissza Géza ünnepélyes keretek között nyitja meg, ma, augusztus 30-án. Budapest szállodái azonban már napok óta megteltek a környező államok közönségével, akik a menetjegyirodák útján beszerezhető vásárigazolvány által nyújtott 50 százalékos vasúti jegykedvezményvel érkeztek Budapestre. A vásár és ezzel a felatazás kedvezménye is csak szeptember 9-ig tart. A közönség azonban szeptember 16-ig veheti igénybe a vizsgáztatás tekintetében az őszi vásár jegykedvezményét.

— Életébe került a tulzott takarékoság. Petrovgrádról jelentik: Leccics Szvetozár 35 éves jómódu botosi gazdálkodó a napokban rozsdás szegbe lépett, de a sebre ügyet sem vetett. Közben sérülése mindinkább gennyesedett, mire háziszerekkel kezelte magát. A különböző gyanús szerek azonban ahelyett, hogy elősegítették volna a sebbel beheggedését, még inkább elmérgesítették, úgy hogy Leccics végül is kénytelen volt orvoshoz fordulni, bár nem szívesen tette meg, mert nagyon fukar volt. Az orvos tetanusz injekciót akart a gazdálkodónak adni, de Leccics sokalta az injekció árát és hogy a 27 dinárt megtakarítsa — amibe az injekció kerül — kezelte magát nélkül ment haza. A seb azonban annyira elmérgesedett, hogy Leccics már járni sem tudott és be kellett szállítani a petrovgrádi kórházba. A kórházban amputálták Leccics egyik lábát de már ez sem segített és a fiatal életérés gazdálkodó keserves kinok között kisenvedett.

— Fürdőruhák, fürdőkabátok, fürdőcipők nagy választékban: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon. 252

A beográdi magyar tanítóképző növendékeihez:

A beográdi tanítóképző igazgatóságától kapott felvilágosítás alapján közlöm a magyar tanítóképző III. éves növendékeivel, hogy számukra a beiratkozás szeptember 4. és 5-én lesz. Minthogy az intézeti internátus az átalakítások miatt csak szeptember 11-én nyílik meg, azért költségkímélés végett a III. éves növendékek beiratását a tanulók, helyett én fogom végezni szeptember 5-én. A növendékeknek csak szeptember 11-én reggel kell jelentkezni az intézetben, amikor az előadások megkezdődnek.

Kérem azért az összes, — szám szerint 14, — III. éves magyar tanítójelölteket, hogy szeptember 2-ig küldjék vagy hozzák el nekem Szentára a beiratkozáshoz szükséges okmányokat és pénzüsszeget és pedig: a II. évfolyam elvégzéséről szóló iskolai bizonyítványt, az adóhivatali bizonyítványt, szülei állami adójáról, a pontos adatokkal kitöltött prijavát 50 dináros bélyeggel, 20 dinárt az egészségügyi alapra és a tarifa szerinti tandíjat. A beiratkozás alkalmával rendezni fogom az igazgatóságnál a növendékek szeptember havi ellátási díjait is, úgyhogy a III. éves magyar tanítójelöltek rendes időben megkezdik az ideji tanévet.

Ugyanakkor értesítem mindazon kisérettségét tett tanulókat, akik a magyar tanítóképző I. osztályába való felvétel végett nálam jelentkeztek, hogy Dr. Deák Leó ügyvéd ural a keddi nap folyamán benyújtottuk a kérvényt a közoktatásügyi minisztériumba avégből, hogy a minisztérium rendelje el a tanítóképző igazgatóságának az I. magyar osztály megnyitását az 1935—36. tanévre. A kérvény ügyében a miniszteri döntés a napokban várható. Azért kérem az összes jelentkezőket, legyenek türelemmel. A magyar lapok szeptember 3-i számában értesíteni fogom őket az I. évfolyam megnyitásáról és a további teendőkről.

Vámos János

— **Bányaszerencsétlenség a Muraközben.** Sulyos bányaszerencsétlenség történt a muraközi Murszka Szrediste közelében levő szénbányában. A bányában a földbeomlás több munkást maga alá temetett. Egy munkás a romok között lelta halálát. A vizsgálat megindult.

— **A noviszádi zsidó férfiak közleménye:** Ezúton is értesítem az énekhar tagjait, hogy az ének próbák a tenor I és II részére minden kedden a basszus I és II részére minden esütörtönként este 8.30 órakor kezdődnek. Tekintettel arra, hogy vidéki koncertjeink már az őszi szezonban megkezdődnek, felkérem a t. énekharj tagokat, hogy a nagy anyag gyors és sikeres felkészülésének érdekében a próbákon mindenkor és pontosan jelenjenek meg. Titkár

— **Sztrájk fenyeget egy noviszádi gyárban.** A noviszádi egyesült munkásszervezetek szerdán este értekezletet tartottak, amelyen teljes számban megjelentek a noviszádi csavargár munkásai is. A csavargár munkásai előadták, hogy még augusztus 10-én felszólították a gyár igazgatóságát, hogy mindenben tartsa be az ipari törvény és a munkásvédelmi törvény rendelkezéseit, valamint emelje fel a napszámot, azonban választ mindezekre nem kaptak. A noviszádi munkáskamara erre azonnal érintkezésbe lépett a báni hivatal népjóléti osztályával, valamint a munkaellenőrző hivatal vezetőjével, akiket közbenjárásra kért fel. Ha a hatósági közbenjárás se vezet eredményre akkor a munkások sztrájkba lépnek.

— **Beiratás a noviszádi leányinasiskolába.** A noviszádi leányinasiskolában szeptember 1-je és 5-ke között végzik a beiratásokat a Szvetozhar Miletics elemi iskolában. A hatóságok felhívják az iparomstereket arra, hogy leánytanulóikat irassák be az iskolába.

Tánciskola megnyitás!

Értesítem a n. é noviszádi közönséget, hogy tánciskolám szeptember 14-én, szombaton nyitom meg a Jovana Zubotics uca 3. (az Olimpia épület mellett) alatti újonnan renovált és parketozott modern helyiségben. Külön bejárt az uccáról. — Hat hetes kurzus 120 din., heti zenei leték 5 dinár. — A megnyitás napjáig az érdeklődők forduljanak lakásomra, Petra Zrinyszkog 3/.

Nemes Károly, táncos

— **Halálozás.** Baksa András a noviszádi református egyházközség kétizbeni gondnoka, presbiter augusztus hó 28-án este rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz az Arany J. uca 3 sz. alatti gyászszobából.

— **Két lopás Noviszádon.** Noviszádon szerdán két kisebb lopást követtek el. Ismeretlen tettes egy óvatlan pillanatban behatolt Grgincsevics Viktornak a Preradovicseva uca 159. szám alatt lévő lakására és onnan elvitt 800 dinár készpénzt. — A másik lopást szintén besurranó tolvaj követte el. A tettes bement Szmoljan Gyura lakására és különböző háztartási tárgyakat magához vett, majd eltűnt. Szmolyán Gyura feljelentésében előadta, hogy Schmidt Nikola nevű ismerősére gyanakszik. A nyomozás mindkét ügyben megindult.

— **Nagy kárt okozott a keddi estei jégeső.** Kedden este Bácska északnyugati részén hatalmas vihar vonult el, amely jégesővel járt együtt. A jég különösen Bajmok és Bezdán határában nagy károkat okozott a szőlőkben és gyümölcsösökben. A vihar több ház fedelét elvitte és fákat tépett ki.

— **A magyar nemzeti bank leszállította a kamatlábát.** Budapestről jelentik: A magyar nemzeti bank főtanácsa szerdán tartott ülésén az üzletvitelről szóló jelentés meghallgatása után elhatározta, hogy augusztus 29-ével a leszállítási kamatlábát 4 és fél százalékról 4 százalékra, az állami címletekre adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlábát pedig 5 százalékról 4 és fél százalékra szállítja le.

— **Monstre politikai per Csehszlovákiában.** Pozsonyban jelentik: A pozsonyi ügyészség tegnap délelőtt hatalmas politikai per vet te kezdetét. Kétszázötz garammenti autonómista szlovákok államellenes izgatással és lázadással vádolnak, mert résztvettek két évvel ezelőtt a nyitrai Pribina-ünnepségeken. A fővádlott Sidor Károly képviselő, a „Szlovák” főszerkesztője.

— **Háromnapos lakzi volt Adán.** A régi jó békeidőkre emlékeztető igazi bácskai lakodalom ülték a napokban Adán Nagypálknál. Nagypál Nándor keddi délután es küldött örök hűséget Varga Marcellának s az esküvőt háromnapos lakzi követte. Négy száz vendég jelent meg és az elfogyasztott tizennégy sertést, egy marhát, ötven pár hizott baromfit, tiz hektó bort, négy hektó sört. Két zenekar húzta a talpalávalót.

— **Baltával verte a talált revolvert.** Borzalmas gyermekszerencsétlenség történt szerdán Budiszaván. Két testvér, Kalapáti Illés 9 és Kalapáti József 11 éves gyermekek a falu szélén játszadoztak, ahol egy régi rozsdás revolvert találtak. A gyermekek egy ideig próbálgatták a veszedelmes jószág ravaszának a meghuzását, azonban ez nem sikerült. Ezután a fegyvert hazavitték a szülei lakására, ahol a házat teljesen üresen találták, mert a szülők munkába mentek. A gyermekek azonnal hozzáláttak, hogy a fegyvert szétszedjék és megvizsgálják a szerkezetét. Az idősebbik ezt úgy vélte legkönnyebben elérhetőnek, ha a revolvert szétveri és ezért egy baltát fogott, a fegyvert állóra tette és kalapálni kezdte. Alig ütött rá néhányat, amikor a revolver nagy duranással elsült és a golyó a kis Illés homlokába furódott. A szerencsétlen gyermek azonnal kiszenvedett. A szerencsétlenség ügyében vizsgálat indult.

— **Hatalmas tűz pusztított Beocsinban.** Veszedelmes tűzvész pusztított a napokban Beocsinban. Kigyulladt egy szérü, amelyen több gazdálkodó szalmája volt kazalba rakva és az egész hatalmas szalmamennyiség hamuvá vált. A kár 25.000 dinár. A vizsgálat megindult.

— **Kétszáz ezer pengős valutacsatlás Budapest.** Budapestről jelentik: A valutaügyesség bizalmas értesítés alapján megállapította, hogy egy budapesti állatexportőr cég a külföldre szállított állatoktól járó valutákat és devizákat eltitkolta. A nyomozás és a könyvek felülvizsgálása azonban semmi bizonyítékot sem produkált, amíg egy könyvjelző céljára szolgáló papírlap látszólagos irka-firkáinak titkát meg nem fejtették. Kiderült, hogy 200 ezer pengős valutavisszaélésről van szó. Két asszonyt és egy exportőrt letartóztattak. További letartóztatások várhatók.

Közgazdaság

— **A jugoszláv-lengyel árucere forgalom.** Marinovszki Jan a lengyel kompenzációs társaság delegátusa Beográdba érkezett és itt a kivitelitársaságok küldötteivel tárgyalást folytatott, hogyan lehetne a jugoszláv-lengyel árucere forgalmat kimélyíteni. A megbeszélésen megállapították, hogy a lengyel-jugoszláv árucereforgalmi társaság eddigi összeköttetései jők és csak folytatni kell az eddigi munkát.

— **Az illetéktelen komlókereskedők ellen.** A petrováci komlókereskedők egyesülete tegutóbbi ülésén elhatározta, hogy a lelkiismeretlen komlókereskedők ellen fellép és ezért a sajtó útján hívja fel az összes komlótermelőket, hogyha olyan kereskedőnek vagy közvetítőnek akarja eladni a komlóját, akit nem ismert eléggé jól, akkor kérjen tőle igazolványt, mert csak ily módon teszi lehetővé a lelkiismeretlen üynökök munkáját. Minden jogosított cég bevásárlóknak igazolványt állít ki, amelyet hivatalosan láttamoz a komlókereskedők petrováci egyesülete.

Noviszádi terménytözsde

Uj buza (az első szám az augusztusi, a második a szeptemberi a harmadik az októberi számlításra vonatkozik) 79 kgos 2% szálalékos tiszai hajó Csurugig 131, 134, 137, tiszai hajó Csurgu aiat, 130, 133, 135, begai hajó 129, 132, 135, tiszamelléki csatornán Kuláig 128, 131, 134, dunai, csatornán és Kralya Alekszandra csatornán 128, 131, 134. Uj buza 78 kgos 2% dunai, csatornán és Kralya Alekszandra csatornán 125, 128, 131, Dunán, bácskai, bánáti és baranyai 78 kgos 2% 128, 131, 134, Dunán szerémi 77—78 kgos 2% 121.50, 124.50 és 127.50, Dunán szerbiai 77—78 kgos 2—3% 119.50 122.50, 125.50, Száván szerémi, szerbiai és boszniai 77—78 kgos 2—3% 118.50, 121.50, 124.50, felsőbácskai 79 kgos 2% 125, 128, 131, felsőbánáti 79 kgos 2% 125, 128, 131, bácskai 78—79 kgos 2% 123, 126, 129, bánáti 78—79 kgos 2% 122, 125, 128, szerémi és szlavóniai 78 kgos 2% 115, 118, 121.

Rozs bácskai 111—113.

Árpa 64 kgos bácskai és szerémi 120—122.50, bácskai és szerémi tavaszi 66 kgos 135—140, bácskai és szerémi tavaszi 68 kgos 140—145.

Zab, bácskai, szerémi, szlavóniai és uszályrakomány 104—106.

Tengeri bácskai 93—95, Sombor környéki 94—95, bánáti 90—92, bánáti vrsaci paritásban 90—92, szerémi indiai paritásban 93—95, uszályból 99—101.

Buzalisz, bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 190—210, kettes 170—190, ötös 150—170, hatos 130—150, hetes 110—120, nyolcas 97.50—102.50, szerémi és szlavóniai állomásról nullás g és g 190—200, kettes 170—180, ötös 150—160, hatos 130—140, hetes 110—120, nyolcas 97.50—102.50.

Buzakorpa jutazsákokban bácskai, szerémi és szlavóniai 87.50—90, uszályból jutazsákokban 90—92.50.

Irányzat: Bizonytalan.

Forgalom: közepes.

BEOGRÁDI ÉRTÉKTÖZSDE

Devizák: kínálat—kereslet dinárookban

London (egy font) 218.47—216.41; Páris (100 frank) 290.15—288.71; Newyork (100 dollár) 4360.62—4324.30; Genf (100 svajci frank) 1431.29—1424.22; Milánó (100 lira) 359.54—356.45; Prága (100 es. k) 182.02—180.91; Berlin (100 máрка 1764.51—1750.63; Brüsszel (100 frank) 733.60—734.54; Bécs (100 schilling) 812.30—832.30; Amsterdam (100 holland frt) 2969.30—2956.30; Szaloniki 33.70—33.00; Madrid magánkliring 570; London magánkliring 235.05—233.45; Varsó 829.91—823.41.

Allampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta, prompt, 372.50—371.75; kötés 372—371.75; 8% külföldi kölesön 83.50—81.75; 7%-os külföldi kölesön 74—73, kötés 73.50; 4%-os agrár kölesön 47.25—46.50 7%-os beruházási kölesön 82.50, kötés 82.75.

Résztvények: Narodna banka: 5900; Privilegizált agrárbank: 235.50—234.50.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

— **A dinár árfolyama:** Budapest 7.80—7.95, Bécs 8.82—8.94; Prága 52.80—53.20, Berlin 5.67—5.71, London 217.—

— **Zürich:** Páris 20.17 háromnegyed, London 18.23 háromnegyed, Newyork 306 és fél, Brüsszel 51.65; Milánó 25.10, Madrid 42.— Amsterdam 207.70, Berlin 123.15.

— **Árak a budapesti terménytözsden és határidőpiacon.** Budapestről jelentik: A terménytözsden a készárupiac irányzata gyengébb volt. Tiszavidéki buza legalacsonyabb árfolyama 15.30, legmagasabb 15.90, legmagasabb 15.90, felsőtiszai 14.85—15.40, más származású 14.75—15.30. A határidőpiaci irányzata jól tartott volt. Buza októberre 15.35—37, rozs októberre 13.86—90, tengeri szeptemberre 14.00—63, jövő májusra 14.85—87.

S P O R T

Összeállították a Szubotica ellen szereplő noviszádi válogatottat

Az Északi serlegért folyó küzdelmek során, vasárnap, Szubotica válogatott csapata mérkőzik Noviszádon. A Dunabánság székvárosának tehát bőségesen kijut a válogatott mérkőzésekből, a hiba csak az, hogy a legutóbbi válogatott csatározásban nem nagy gyönyörűsége tellett a noviszádi közönségnek. A múlt vasárnap Szombor ellen oly gyatrán játszott a noviszádi együttes, hogy ha játékát vasárnap is megismétli, lassanként sikerül lejáratni a válogatott mérkőzéseket is.

Az alszövetség szerdai ülésén összeállították a vasárnap Szubotica ellen kiálló noviszádi válogatottat. Az összeállításnál felhasználták ugyan a multheti keserű tapasztalatokat, de azért nagy kérdés, hogy pillanat-

nyilván egyáltalán akadna-e olyan csapat, amely értékes játékerőt képviselne?

A játékosok ugyanis jelenleg amolyan sehídeg-semeleg kondícióban vannak. A Tavasi szezon befejeződött, az őszi még nem kezdődött el, az augusztusvégi nagymelegben immel-ámmal döcög a futball. Növe majd meglátjuk, mit tud az alábbi csapat: Milutinovics (Vojv.), Müller (NAK), Majtány (Vojv.), Haasz (NAK), Dzsánics, Pastyán (Vojv.), Avramovics (Radn.), Németh (Vojv.), Schosberger (Makk.), Korosec, Gyurics (Vojvodina). Amennyiben Korosec nem játszhat, helyettük a PAK Gregez-Matány szárny szerepel.

—o—

A szubotica alszövetség elnökének véleménye:

A közönség a bikaviadalt kedveli és vért akar látni a futballmérkőzéseken

Ezen az alapon a szubotica és a vidéki csapatok jövőre közös eisősztályban játszanak — Az egyesületek tulnyomó része harcra készül a határozat ellen

A szubotica alszövetség igazgatótanácsa rég tartott olyan nagy érdeklődéssel várt ülést, mint kedden este. A tanács az elmúlt heti ülésén tárgyalás alá vette már a jövő évi bajnoki rendszer kérdését és a határozat meghozatalát az elkövetkező ülésre halasztotta el. Ennek tudható be, hogy az igazgatótanács csaknem valamennyi tagja megjelent az ülésen, hogy résztvegyen a nagyfontosságú határozat meghozatalában.

A szubotica alszövetség tudvalevően csak a most induló bajnoki évre léptetett életbe új rendszert és ezért meglepetést keltett, hogy még mielőtt az új bajnokság megindult volna, Szegedinszki főtitkár újabb javaslattal állt elő a bajnokság megváltoztatására. Ez a javaslat arra irányul, hogy alszövetségi ligát létesítsenek, amelyben a szubotica és a vidéki vezető csapatok együtt küzdjenek a bajnokságért. Ennek az új beosztásnak csupán néhány vidéki egyesület híve, mert ezek a vidéki vezető egyesületek anyagilag csak jól járnának a szubotica vezető csapatokkal való konkurenciában. Ezzel szemben a vidéki közép és kis csapatok, valamint csaknem valamennyi szubotica egyesület érdekeinek veszélyeztetését látja az új rendszerben és ezért

a főtitkár javaslata ellen fordult.

Az igazgatótanács szubotica tagjai, valamint néhány szubotica sportember a hét elején értekezletet tartott, amelyen az az egységes vélemény alakult ki, hogy

a főtitkár által javasolt új bajnoki beosztás veszélyezteti az általános sportérdekeket,

de különösen szubotica szempontból elfogadhatatlan. Az értekezleten kialakult fellegás szerint ugyanis

az alszövetség az új rendszerrel hat vidéki nagyegyesület érdekeiért feláldozná hatvan egyesület érvényesülési lehetőségét

és így az antiszociális tervezet az általános sportérdekeket is veszélyezteti. Különösen elviselhetetlen terheket jelentene az új rendszer a szubotica egyesületekre, amelyek a mai magas illetékek mellett

még a helyi mérkőzésekre is ráfizetnek

és képtelenek arra, hogy a lényegesen nagyobb költséggel járó vidéki mérkőzéseket lebonyolítsák. Emellett arra is rámutattak az értekezleten, hogy

a legtöbb vidéki helyen olyan erős a közönség terrorja a bírók és a vendégsapatokkal szemben, hogy reális eredményekről beszélni sem lehet

és szubotica csapatok, ilyen körülmények között nem egyezhetnek bele az irreális bajnoki küzdelmekbe. Az értekezlet résztvevői megállapodtak abban, hogy az igazgatótanács ülésén egységesen állást foglalnak a főtitkár javaslata ellen. Csupán a Szlávia vá átkeresztelt Villanytelep képviselője jelentette ki, hogy egyesülete híve a javasolt új rendszernek és ezért az alszövetségben nem támogathatja a többi szubotica egyesület álláspontját.

Ennek ellenére úgy látszott, hogy a főtitkár javaslatát leszavazzák, mert a Zsak, Szand, SzMTC, Postás és Rádnicskinak az igazgatótanácsban lévő képviselői az értekezleten szolidaritást vállaltak a tervezettel szemben és így a javaslat ellenzőinek többsége kétségtelennek volt tekinthető. Ilyen előzmények után nagy meglepetést keltett sportkörökben, hogy az igazgatótanács keddi esti ülésén elfogadta a főtitkár javaslatát, amely szerint

az 1936-37 bajnoki évben életbeléptetik az alszövetségi ligát hat vidéki és négy szubotica csapat részvételével.

A határozatot szenvedélyes vita előzte meg,

amelynek során a szubotica egyesületek képviselői kifejtették azokat az indokokat, amelyek miatt a javaslatot ellenzik. Cvetkovics Sztójan az alszövetség másodtitkára rámutatott arra, hogy a szubotica egyesületek súlyos anyagi helyzetben vannak és nem tehetik ki magukat a további megterheléseknek. A felszólalásokra Radovanovics mérnök az alszövetség elnöke válaszolt, aki feltűnést keltő beszédében rámutatott arra, hogy Spanyolországban a közönség legnépszerűbb szórakozása a bikaviadal és a közönség nálunk is az izgalmakat szereti a mérkőzéseken.

Azok a mecesek vonzzák a legnagyobb érdeklődést, — mondta az elnök, — amelyek vérré mennek,

éppen ezért egy csoportba kell sorozni a szubotica és a vidéki csapatokat, hogy a küzdelmek minél hevesebbek és érdekesebbek legyenek, így nagyobb közönséget fognak vonzani.

Az elnök meglepetést keltő okfejtései után szavaztak a javaslat felett, amelynek során a tanástagok közül

hat mellette és hét ellene szavazott.

Az elnök a saját szavazatával, amely tudvalevően kettőt számít, megszerezte a többséget a javaslathoz és így

a főtitkár tervezetét elfogadták.

Nagy feltűnést keltett az ülésen, hogy a szubotica Sport képviselői tartózkodtak a szavazástól, míg a Szlávia, Rádnicski és a Postás képviselői Szegedinszki javaslata mellett szavaztak.

A szavazás után a Zsak és a Szand tagjai eltávoztak az ülésről.

Értesüléseink szerint az egyesületek tulnyomó részét elkészeríti az igazgatótanács határozata és

a klubok többsége heves akcióra készül az új tervezet ellen.

Mint hogy a szubotica egyesületek mellett a vidéki klubok többsége is súlyos helyzetbe kerül az új bajnoki beosztással, kétségtelennek látszik, hogy az egyesületek tulnyomó többsége a JNSZ-hez fordul jogorvoslatért.

Vasárnap startol a Bezdáni SE

Az alszövetségi döntőmérkőzések egy hetes szünetelése után a Bse csapata vasárnap startol az őszi bajnokságban. Első mérkőzése máris kemény diónak ígérkezik, mivel nem otthonában, hanem az Ose pályáján játszik a jelenleg nagy formában levő Ose csapata ellen. A két örök rivális küzdelme nagy harcot ígér. Mint ismeretes a bajnok Bse az alszövetségi küzdelmekben nagy balszerencsével küzdött, ami letörte a csapatot. Hozzájárult még a sok sérült játékos is. Vasárnap azonban a Bse — Tibor kivételével, aki két hetes büntetést kapott — teljesen áll fel s ez a mérkőzés hivatott eldönteni, hogy a Bse a visszavásás után van-e, vagy csupán átmeneti periódusról volt szó. A Bse Odzsacin mindig szép eredményt harcolt ki és a legtöbbször győzött. Tekintettel arra, hogy az idei bajnokság négy első helyezése nagyon fontos a jövő évi ligabajnokságra a Bse mindent megtesz, hogy megállja a helyét az Ose-vel szemben.

—o—

Nemzetközi tenisztornát rendeznek szeptemberben Noviszádon

A versenyre több külföldi állam is elküldi legjobb teniszezőit

A noviszádi Lawn Tenisz Klub szeptember 20 és 29 között nagyszabású nemzetközi tenisztornát rendez, a park mellett épült pályáin. A versenyre máris elküldték nevezésüket a legkiválóbb jugoszláv férfi és nőjátékosok. De nemcsak Jugoszlávia legjobbjai állnak starthoz, hanem a szomszédos államok Csehszlovákia, Magyarország és Románia is elküldi legkiválóbb játékosait, sőt

Bulgária válogatott csapatát is.

A versenyek időtartamára a pályákat átalakítják úgy, hogy az előreláthatóan nagyszámú közönség kényelmesen végigélvezheti a küzdelmeket. A négynapos nemzetközi tenisztorna iránt máris óriási érdeklődés nyilvánul nemcsak Noviszádon, de a messzi környéken is.

—o—

Nagyszabású uszóversenyt rendeznek Noviszádon

A versenyre több vidéki egyesület is benevezett

A noviszádi egészségügyi intézet diákfürdője ezidén ünnepli fennállásának tizedik esztendejét. A jubiláris évforduló alkalmából az egyesület nagyszabású propaganda uszóversenyt rendez a noviszádi téli kikötőben szeptember 8-án.

A versenyre a legkiválóbb dunabánsági uszóegyesületek is bejelentették részvételüket. Elküldi versenyzőit többek között a

beográdi BUSzK, a Szever, továbbá a szombori és petrovgrádi egyesületek. A versenyszámokat junior és szenior uszószámok alkotják, azonkívül mágrás és vízipólómérkőzések kuparendszer alapján.

A versenyrendezés máris nagy munkában van, s egészen bizonyos, hogy a versenyrel kapcsolatosan fellendülésnek indul a Noviszádon oly régóta esedékes vízisport.

A szentai csapatok bajnoki startja

Néhány nap s megindul a küzdelem a szubotícai alszövetség 1935-36. évi bajnokságáért. Ez a bajnoki év annál fontosabb, mert ennek alapján állítják össze a régóta sürgetett és kívánt „alszövetségi ligát”.

A szentai csapatok három csoportban küzdenek a tiszpartí sportcentrum dícsőségéért. A SzAK, mely közel harmincéves multjánál fogva szinte uralja sport tekintetében a várost, az egységesített (általános) bácskai csoportban küzd a legjobb vidéki egyesületekkel. A tiszai első osztályban a város színeit a Jugoszlaven képviseli, mely a mult szezonban nyerte meg a II. osztályu bajnokságot. A Rádnieski és Merkur a tiszai II. osztály tagjai s előreláthatólag köztük dől majd el az első kérdés.

A vasárnapi első bajnoki forduló legkiemelkedőbb eseménye, melyet nemcsak Szentán, hanem az egész volt Vojvodinában nagy érdeklődéssel figyelnek, kétségtelenül a Tri Zvezde és a SzAK bajnoki találkozója. A Szentán lejátszandó mérkőzés a két exbajnokot állítja egymással szemben igazi pontokra menő küzdelem keretében. A volt dunai bajnok több ízben szerepelt már Szentán, még amikor a régi elsőosztályban játszott, s később az alszövetségi kvalifikációs mérkőzések keretében. Legutóbb két évben egymásután 1:0 arányu győzelmet aratott, viszont a SzAK Apatinban ért el mindig szép eredményt. A vasárnapi mérkőzés fontos erőpróbája mindkét csapatnak, mert a jó start már fél siker.

A tiszai elsőosztály Szentát érdeklő mérkőzése a beceji Szlavia és a Jugoszlaven között Becejen kerül lejátszásra. A Jugoszlaven igazi erőpróbája most következik, mert a II. osztályu csapatok között nemigen akad méltó ellenfélre. Összecsapása fontos bajnoki pontokért a Szlaviával erős és izgalmas küzdelmet ígér, mert a beceji egyesület a zöld gyepen akarja bizonyítani, hogy igazságtalanul maradt ki a kérés bácskai csoportból.

Szentán még egy bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra: a kanizsai Granicsár játsszik másodosztályu bajnokit a Rádnieskival. A jobb sorsra érdemes munkáscsapat, miután kérelmét az alszövetség elutasította, a második osztályban küzd, s erős elhatározással megy a küzdelembe, hogy kiköszörülje a rajta esett csorbát. Ez a mérkőzés mint a SzAK—Tri Zvezde találkozó előjátéka, szintén a SzAK pályán kerül lejátszásra.

A JNSz elhalasztotta a VSC bajnoki startját

Vrbászról jelentik: A Vsc mint jelentették kérte az alszövetségtől, egy évre mentse fel a bajnoki mérkőzések játszása alól. Az alszövetség elutasító végzése ellen a Vsc felebbezést jelentett be a Jnsz-hez, ahol kedden kellett volna az ügyet tárgyalnia Noha a Vsc már a mult hét közepén be küldte a felebbezést az alszövetség utján, keddig nem érkezett meg a Jnsz-hez. Tehát az ügyet a bajnokság megkezdése előtt nem lehetett volna tárgyalni és a Vsc-nek vasárnap Molon strathoz kellett volna állnia, ha... ha a Vsc előre nem számított volna a „dribliré”.

A Vsc a felebbezés egy másolatát elküldte Hadzsi Koszta noviszádi sportembernek, aki a Jnsz keddi gyűlésén be is mutatta a másolatot úgy, hogy a szövetség pontosan informálva volt a helyzetről. Ugy látszik Beogradban is átláttak a szítán, mert a Jnsz úgy döntött, hogy a felebbezés beérkezéséig felmenti a Vsc-t a bajnoki kötelezettség alól úgy, hogy vasárnap nem kell Molra mennie. Ha a Jnsz jövő kedden kötelezi a Vsc-t a bajnoki mérkőzésekre, akkor szeptember nyolcadikán starthoz áll és a Molae—Vsc mérkőzést később játsszák le.

Kettős serlegmérkőzések Palánkán. A bácska és novapalánkai Tüzoltótestület szeptember elsején nagyszabású nyári ünnepélyt rendez. A Tüzoltóság megegyezett a két palánkai sportegylettel, hogy az ünnepségek keretében kettős futballmérkőzéseket is rendeznek. A körmérkőzéseken a palánkai Szloga és a Psk, valamint a noviszádi Graficsár és Rapid vesznek részt. Az első mérkőzés délután három órakor a Rapid és Psk, a második fél 5 órakor a Graficsár és Szloga között kerül eldöntésre. A mérkőzések győztesei értékes serleget kapnak.

A Crvenkai SC Szomborban. A Crvenkai SC vasárnap Szomborban a SzAK ellen játssza első bajnoki mérkőzését. A crvenkai csapat jelenleg nagyon gyenge formában van és hívei aggodalommal néznek az ideai bajnokság elé.

— Bajnoki mérkőzés Torzsan. Vasárnap a Torzsai AND is starthoz áll a második osztályu bajnokságban. Első ellenfele az alszövetség legujabb tagcsapata a Szrbobrani AK lesz. A mérkőzésre a torzsai csapat komolyan készül.

Nemsokat végzett a Nemzetközi Atlétikai Szövetség. Szerdán és csütörtökön ülésezett Berlinben a Nemzetközi Atlétikai Szövetség, de a kétnapos tanácskozás kevés döntést hozott. Edstöm svéd elnök indítványára Albániát felvették a Szövetség tagjai sorába. Elvetette a Szövetség azt az indítványt, hogy a főiskolások világversenyének győzteseit a világbajnokok listájára felvegyék. Nem döntöttek az Európabajnokságok ügyében sem, hogy kétesztendőnként, vagy évente rendezék-e a versenyt. Nem fogadta el a Szövetség Japánnak azt az indítványát sem, hogy az olimpiai versenyeken pontozzák a nemzeteket. Egyetlen határozata az volt a Szövetségnek, hogy elfogadta a magyar Sztankovics Szilárdnak a mezei futóversenyekről kidolgozott szabálytervezetét.

Kuglihirek

Dijazásos kugliversenyt rendez vasárnap a noviszádi Napred. A díjazásos egyéni versenyt a Szabó pályán rendezik, az egyesület felszerelési alapja javára. Öt értékes díjat osztanak ki. Az első díj fél öl tűzifa házhoz szállítva, a második díj tíz kiló sertészsir, harmadik díj öt kiló kockacukor, negyedik díj tíz kiló nullásliszt, ötödik díj két liter bor. Két értékes női díj is lesz. Egy dobásszeria 2 dinár, nőeknek 1 dinár.

A noviszádi Napred elnöke felhívja az alábbi játékosokat, hogy ma pénteken este 1/29 órára a Szabó pályán a dresz átvétele céljából jelenjenek meg. A Zrinjszki csapatával mérkőzünk. Kogoj, Fodor, Kokucska, Galambos, Karoba, Szabó, Frei, Ferenczi, Szlivka, Küner, Tolpodi, Pataki, Milics, Babics.

227. Keresztrejtvény

Közl: Drobinya Juliska (Noviszád)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		10						11	
12				13			14	15	
		16	17						18
		19		20					21
22	23				24			25	
26				27	28				29
		30		31				32	
33	34		34a				35		
36		37					38		
				39			40		41
42	43			44			45		46

Vízszintes: 1. Magyar író és az első felcélós magyar kultuszminiszter (†) 1871 és regénye, a nyíl irány. 10. A világitrodalom egyik halhatatlanja a nyíl irányában. 11. Vissza: Ház része. 12. Sebhely. 13. Még a pokolban is az. 14. Vissza: Férfi név. 16. Konstantinápolyi híres mecset. 18. Fokozat. 19. Por + Viv mássalhangzó. 20. Vissza: Állati hang. 21. A vízszintes 1, 8 és 17 betűje. 22. Hitleristák ékezetel. 24. Vissza: Az ezüst vegyjele. 25. Gyógyszer keverve. 26. Eszem latinul, felesleges ékezetel. 27. Évszaki keverve 29. A 9. függ. 5 és 12 betűje. 30. Zsargon szó. 31. A kvarc csikóztó változata. féldrágakő g = h. 32. Lag keverve. 33. Női becenév. 36. Negatív elektrod. 38. Vissza: Bánat. 40. Vissza: Rag. 41. Növény rész. 42. N. L. 44. ... ra. 45 Vissza: ... are egy betű hiány.

Függőleges: 1. Petőfi költemény címe a nyíl irányában. 2. Daudet Alfonz híres regény alakja. 3. Vissza: Szláv oroszlan mássalhangzó fordítva. 4. Azonos a függ. 7-el felesleges ékezetel. 5. Sugás keverve. 6. Jóhír keverve. 7. Francia kettős magánhangzó. 8. Ékezetel. sírfelirat. 9. „Az ember tragédiájá”-nak egyiptomi jelenetében szerepel egy betű hiánnyal a nyíl irányában. 15 Vissza: Francio „o”. 17. Vissza: Jegyezz. 23. A jószívű. 24. Képzit. 27. Nyelvtani kifejezés. 28. Az ur szava. 32. Vissza: Nők viselik. 34 Kettőzve szülő 34 a) Edít. betűhiány. 35. Vissza: Tévhittejesztő az egyház kiközösítette. 37. Időmutatók. 39. Öreg idegenül d = t. 40. Hízi állat himje. 41. Álló víz. 43. Vadász teszi mássalhangzó. 46 Torna számszám mássalhangzó.

Noviszádi Izs. Hitközség. 1263/935. sz.
Hirdetmény
 Alulírott előjáróság ezúton értesíti a t. hitközségi tagokat, hogy az imaszékek kibérlésének ideje f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét, miért is felkéri a t. hitközségi tagokat, hogy az imaszékek kibérléséről idejekorán condoskodni sziveskedjenek, miután belépőjegy nélkül senki sem bocsáttatik a templomba. Azon hitközségi tagok, akik a múlt évi imaszékeiket továbbra is bérelni óhajtják, sziveskedjenek ebbéli szándékukat f. é. szept. 15-éig bezárólag a hitközség jegyzői hivatalában bejelenteni, mert ezen határidőn túl meg nem hosszabbított és le nem foglalt imaszékek új igénylőknek fognak kiadatni.
 Közpiskolai szegény tanulók, katonák és egyáltalán szegények, akik a Főünnepken templomba menni óhajtának, a jegyzői hivatalban jelentkezzenek belépőjegyek végett.
 Noviszád, 1935. évi augusztus hó 30-án.
A hitközség előjárósága.

Ha bármilyen komplikált ügyben könyvszakértőre
 lesz szüksége, ha perfekt **könyvelő** akarja magát kiképeztetni, forduljon:
Borbély Lajos, könyvszakértő
 Noviszád, Teszla Nikola ulica 7. — Postafiók 75.

Divatbemutató Szomborban!
 Bemutatásra kerülnek augusztus 31-től szept. hó 8-áig, saját helyiségben a világvárosok leg-
 ujabb **cipőjodóságai.**
Belépődíj nincs Vízonteladóknek kedvezmény
 Tekintse meg **vételkötelezettség nélkül!**
Klemm József, Szombor
 cipőkülönlegességek szaküzlete, Kralja Petra ulica 2.

Vásároljon hirdetőinknél

APRÓHIRDETÉSEK
 ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'— dinár, NAGY BETŰS 2'— dinár.
 A legkisebb apróhirdetés ára 12'— dinár.
 A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként
 1. a hirdetési oldalra 0:80 dinár
 2. a szövegrészben 2:50 dinár.
 Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedményt adunk, az álláskeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.
A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is
 Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Kereslet
 Fialat érsegegdek és finommehamikusok, tömegcikk előállítására felvétetnek. Cara Nikolaja ul. 21. szám. 2615

Fűszerüzletbe tanoncnak felvétetik egy szerbül, németül és magyarul beszélő, 14 éves, egészséges, rendes fiu. Jelentkezés bizonyítványokkal vasárnap déltáj, Dubrovacski put 11.

Szerényen butorozott szobát, esetleg ellátással, keresek kereskedelmista fiám részére. Cim a kiadóhivatalban. 2619

Borbélyüzlet, jórágalmu, megvételre keresek. — Kazinczi Kázmér, Szentá, Ivana Koszancicsa ulica 11. 2610

Egyszobás lakás előszobával, konyhával, élezkamrával, vízvezetékekkel, lehetöleg a város központjában. szeptember 15-ére vagy október 1-ére keresetlek. Cimek ármejjelölés-sel a kiadóba intézendök. 2618

Szubotici kiadóhivatalunk minden nap reggel 1/2 9—2-ig és délután 5—7-ig tart hivatalos órákat

HEISZLER - SANATORIUM
 SZUBOTICA
Szülés fájdalommentes, bármely specialista közreműködésével. Nyolc napi teljes ellátással és orvosi költögekkel együtt össz. **1200 D.**

Eladó
 200 literes vashordók kaphatók 50'— dináros árrban az Albus szappangyárban, Noviszád. 2621

Fürdőszoba teljes felszerelések, rézből, vasból, víz-, gőz- és gázarmatúrák kaphatók Barzel vaskereskedés, Szubotica.

Különféle
PARK HOTEL
 Szuboticián az utazó uraknak tiszta, csendes, kényelmes és olcsó szobákat nyujt. Minden szobában folyóvíz. — Fürdőszobák — Elsőrendű, kitünő konyha, olcsó pensió rendszer. — Jó borok. — Telef. 70. 237

FOTO BOULEVARD
 WOLLBERGER KAROLY

Modern felvételek izlées, művészi kivitelben. Noviszád, Bulevar Kraljice Marija (Letić-palota). Amatőrfelvételek legolcsóbb kidolgozása.

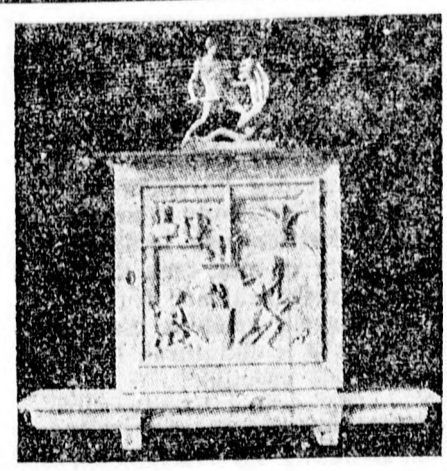
Vashordók
 kívül-belül cinezve, különféle nagyságokban kaphatók: Prva Jugoslovenska Kemična Fabrika d. d. Noviszád, Rádnicska 16.

Irodaszolga
 azonnali belépésre kerestetik. Csak fiatal, egészséges erőjöhet tekintetbe. — Cim a kiadóban. 2620

KROMBHOLZ: SUITE MINIATURE
 című zongoramű kapható Szuboticián a **Vig-léle könyvkereskedésben.** Jugoszláviai főképviselő: Hnis Rudolf, zeneműkereskedés, Beograd, Balkanska 3.
Ára 30'— dinár.
 1. A mű zeneileg és technikailag modern és mint ilyen
 2. kiválóan alkalmas anyag a modern irányelvű zongoratanításnál;
 3. kütalalkja izlées, finom, elegáns.

ISMÉT FELSOROLJUK ajándéksorsolásunk valamennyi tárgyát!

Egy 2x1 lámpás hangszóróval egybeépített **hálózati rádiókészülék**
Konráth D. D.-től, Szubotica

Egy ábraszerinti **faliszekrény**
 modern mintájú művészi fafaragással
Szótér Jován faszobrásztól
 Noviszád, Ustlavszka ul. 1 (Eckstein-ház)

Egyszer 12 PAR legfinomabb tompafényű **női selyemharisnya**
 Egyszer 12 PAR legfinomabb **férfi flórzokni**
PEREPATITS
 női- és férfidivat raktárából
 Noviszád, Futoska ulica 27.

Ötször egyenként két kilogramm **Mojsovics-féle tejszinkaramella**
MOJSOVICS
 karamella és édesség különlegességeinek üzletéből
Noviszád
 Noviszád, Kralja Alekszandra 29 és Futoski put 27.

Egy háromszemélyes »Futurit« reggeliző készlet
 Egy konyhamérleg 10 kg.-mig
 Egy garnitúra kávéskanál készlet dobozban

SZENES-VASÁRU
 háztartási cikkek, fürdőszoba berendezések és gazdasági gépek kereskedéséből, SZUBOTICA

Háromszor egy-egy **elegáns női kalap**
 választás szerint a **»GIZI«**

Noviszád, Futoska 13. szám alatti nagyszerűen felszerelt modern női kalapszalónból

Egy kétágu modern **uriszoba-csillár**
„SVETLO”
 villamossági- és rádioszaküzletéből
 Szubotica—Szombor

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Írta: Tatár András

37

A zenekarok a hivatalos „Szabadság-indulót” játsszák. S a palota lépcsőjén teljes ünnepi díszben, aranytól és himzéstől ragyogó egyenruhákban lassan jön lefelé az öt direktor és elfoglalja helyét az udvar közepén felállított, virágfüzerekkel és nemzetiszínű lobogókkal díszített emelvényen.

Most hirtelen egy magányos trombitaszó hasít bele a levegőbe.

Rögtön utána tompa ágyudörgés zúg fel: a kapuk előtt felállított tüzérség üdvözlöli a legnagyobb tüzért: a közeledő Bonaparte tábornokot.

Minden tekintet kíváncsian és várakozással fordul a széles kapubejárat felé. Hiszen a jelenlévők legtöbbször tulajdonképpen csak hírből ismeri az olaszországi diadalmas csaták legendás hírű hőseit és a legtöbbben valami hatalmas, impozáns megjelenésű, külsőségeivel ható, marcona és kardcsörtető generálisnak képzelik.

A meglepetés moraja zug végig a sokaságon, amikor az alacsonytermetű, olajbar-na arcú, sovány, egyszerű zöldesszürke tábori egyenruhába öltözött, fiatal Bonaparte belép a kapun — és fenn az emelvényen a direktorok felemelkednek a helyükről tiszteltére.

Lodi, Arcole és Rivoli hőse egyenes tartással, nyugodt léptekkel halad fel a díszes emelvény lépcsőin, aztán egy pillanatra végig a tömegben, amely lelkesen és elragadtatással éljenez körülötte. Csakhamar fel is fedezi, akit keresett: a tribün első sorának közepén, mintegy a díszhelyen — Tallien és Récamier asszonyok között — ott ül a csillogó szemű Josephine, aki épugy, mint a többiek, kis illatos zsebkendőjét lobogtatja feléje... Talán ez az első pillanat, amikor az ő szemében is megdő Napoleon eddig lekicsinyelt alakja — és Bonaparte tábornok odafenn az emelvényen boldogan, meglepődten elmosolyodik.

A következő pillanatban azután már megint mozdulatlanul válik az arca. A díszes, aranyhimzésű ruhába öltözött Talleyrand lép eléje és fellengzős szavakkal üdvözlöli a Direktórium nevében.

Utána egy másik csillogó uniformis jelenik meg az emelvényen — Scherer tábornok, a hadügyminiszter, Napoleon elődje az olaszországi hadsereg főparancsnokságában, ugyanaz, aki a fiatal Bonaparte tábornok olaszországi haditerveit egy esztendővel azelőtt azzal küldte vissza Párisba, hogy „aki ezeket a haditerveket csinálta, az köztönni való bolond”... Most már talán az ő véleménye is megváltozhatott azóta...

A közönség türelmetlenül hallgatja a véget érni nem akaró ünneplő beszédeket, amelyeket éppen csak hogy udvarias tapsal honorál. Mindenki Bonaparte tábornokot akarja hallani.

Napoleon most odalép a direktorok elé és átnyujtva az elnöknek a campoformiói béke okmányát, erős, tiszta, messzecsengő hangon mondja:

— Direktor-polgárok! A francia nemzetnek harcba kellett szállnia, hogy szabadságát az uralkodók elnyomásával szemben megvédje. Nyolc évszázad előítéletei fölött kellett diadalmaskodnia. A III. évi alkotmány és önkön az azonban minden akadályt legyőztek. Önök szervezték meg ezt a nagy nemzetet, amelynek egvedül csak a természet szabhat határokat. De még többet is tettek. Európa két legszebb része, amelyet a bölcsőjűkben született nagy emberek művészi alkotásai és tudományt tett híressé, újra ott látja lebegni ősei sirhantja felett a szabadság génuszát. Ez az a talpazat, amelyen ez a két hatalmas nemzet áll. Nekem jutott osztályrészül az a megtiszteltetés, hogy átnyujthassam önöknek a Campoformióban megkötött békeszerződést, amelyet a császár is megerősített aláírásával. Ez a béke biztosítja a szabadságot és a Köztársaság boldogulását. Ha a francia állam jó törvények alapjára helyezkedik, ezzel nemcsak önmaga, hanem egész Európa szabadságát is biztosítja...

Nem jut tovább. A minden oldalról felharsogó lelkes éljenzés elfojtja a szavát.

„Éljen Bonaparte!”

Most Barras, a Direktórium elnöke válaszol. És beszédét megilletődött csendben hallgatják.

— Tábornok — mondja —, a csodáiban fukar természet csak nagyritkán ajánlkozza meg a földet nagy emberekkel. És mégis, éppen a világszabadság hainalát jelölte meg a sors egy ilyen földöntúli tüntetéssel. A francia nemzet dicső forradalma ilyen új léngelmét szült...

— Bonaparte!... Éljen Bonaparte! — zúg minden oldalról elementáris erővel.

— Valamennyi nagy ember sorában — folytatja Barras — ön az első, aki a régi

hagyományok jármát lerázva, ugyanazon jobbival, amellyel a Köztársaság ellenségeit lesujtotta, békét is szerzett a hosszas harcokban kimerült és félig már szinte elvérzett Európának... Nem tudom, melyiket dicsérjem inkább, a hadviselésben, vagy a békeszerzésben tanusított nagyságát, de annyi bizonyos, hogy mind a két ténykedésével örök időkre bejegyezte nevét a hála francia nemzet emlékezetébe és joggal tartthat igényt polgártársai megbecsülésére és köszönetére. Tábornok, én szerencsésnek érzem magam, hogy ezeket az érzelmeket a francia nemzet nevében tolmácsolhatom!...

Odalép Bonapartehez, megöleli és megcsókolja kétoldalt az arcát. Utána sorban a négy direktor is követi példáját.

A zene ismét felzendül, a lelkesedés tornymagasságig csap az emelvény körül, a tribünök éljenzését átveszi odakünn a rácsokon kívül szorongó tömeg, a nők meghatottan törölgetik szemüket és zsebkendőket tengetnek a mozdulatlanul álló fiatal tábornok felé, aki jobbját jellegzetes mozdulattal zöld kabátja hajtókájába dugva, komoly, öntudatos arccal áll a viharzás közepette.

Nem mintha nem szeretné az ünneplést és nem tartana igényt az elismerésre. Csak éppen túlságos tisztán lát, sokkal tisztábban, mint mások — s tudja azt, hogy minden eddig legyőzött ellenségénél félelmetesebbel és könyörtelenebbel kell megbirkóznia: az emberek közönyével.

— Páris kétségbeesítően gyorsan felejt — mondja bizalmasának, Bourrienne-nek, az ünnepélyről hazatérve. — Ez az a város, amely semminek sem őrzi meg az emlékét. Elveszett ember itt az, aki sokáig csendben marad. Ebben a nagy Babilonban a megszerzett hírnevet igen hamarosan felváltja egy másik... Ha háromszor egymásután nem látnak a színen, nem is figyelnek rá többé...

Ezzel a méla akkorddal mintegy önmaga tesz határkövet életének ez első és eseményekben gazdag korszaka mögé. Talán maga is úgy hiszi, hogy a megszerezte béke egyben karrierjének lezáródását is jelenti — pedig ez még csak az első állomás és az idők méhében már forrnak a távoli nagy események, amelyek csodálatos pályafutásának útját a diktatúrán keresztül a császári trón felé vezetik...

(Folytatása következik!)

Szaribecsej és Noviszád között

a leggyorsabban, legkellemebben és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Szaribecsejről indul az imperial-szálló elől reggel 1/27. Noviszádról indul a Buzatérről) d u 12⁰⁰ órakor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.